

FAURE SKATINA ATNAUJINTI PARLAMENTĄ

Sovietų amnestijų tikrovė

SIMAS MIGLINAS, Friedlandas

Siame laiške kiek plačiau pažvelgsiu į Sovietų skelbiamų amnestijų tikrovę.

Savo antrajame laiške esu minėjęs apie 1954 metais skelbtą amnestiją jaunimui, esančiam Sovietų Sąjungos priverčiamojo darbo stovyklose ir kalėjimuose. Toji amnestija palietė ir lietuvių nepilnamečius, buvusius priverčiamojo darbo stovyklose bei kalėjimuose. Tačiau būtų klaidinga manyti, kad jaunimui paskelbtą amnestiją visus nepilnamečius būtų laisvė paleidusi.

Sia pačia proga pažymėtina, kad Sovietuose nepilnamečių laikymas jaunuimais tik iki 18 metų. Kam suėjo 18 metų, tas jau skaitomas pilnamečiu. Taigi praėjusiais metais sovietuose skelbtą amnestiją jaunimui tepalietė jau nuolius bei jaunuolius iki 18 metų amžiaus.

Ar visi lietuviai jaunuoliai dėl tos amnestijos galėjo grįžti į Lietuvą?

Iš grįžusių vokiečių belaisvių teigimų susidaro įspūdis, kad ne visi lietuviai ir lietuvių galėjo pasinaudoti jaunimui taikytos amnestijos lengvatomis. Buvo atveju, kad iš priverčiamojo darbo stovyklų išleisti lietuviai negrįžo į Lietuvą, bet vyko pas savo tėvus, išstremtus į Sibirą. Taip pat buvo atsitikimų, kad amnestijos palietėsi buvo išleidžiamas iš priverčiamojo darbo stovyklų, bet jam nebuvo suteikta teisė vykti į gimtinę. Tokie privilegijai, kuriuos turėję kaip „laisvi piliečiai“, priverčiamojo darbo stovyklų apylinkėse.

Siemetinės amnestijos

Šiais metais rudenį Sovietų Sąjungos priverčiamojo darbo stovyklose ir kalėjimuose esantiems imtiniais paskelbtos dvi amnestijos. Pirmoji liečia su vokiečių karo metais bendradarbiavusių kategoriją, antroji — moteris, sulaukusias 55 metų amžiaus, nėščias ir turinčias vaikų iki 6 metų amžiaus.

Grįžusiųjų iš Sovietų Sąjungos vokiečių belaisvių ir civilių interviu teigiamas pirmoji amnestija, liečianti su vokiečiais bendradarbiavusius asmenis, jau pradėta vykdyti šių metų rugsėjo mėnesį. Ji yra palietusi nemažą lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių, taip pat ir rusų.

Amnestija moterims ir motinoms išvykstant vokiečiams dar nebuvo vykdoma.

Kiek pirmoji amnestija (už bendradarbiavimą su vokiečiais) palietė lietuvių — sunku būtų surinkti duomenis. Taip pat klaidingas būtų manyti, kad toji amnestija palietė visus tuos asmenis, kurie buvo suimti ir nuveisti už tariamą bendradarbiavimą su vokiečiais. Neišleista iš akių sovietinių teismų praktika. Kartais nubaustajam pritaikoma visa eilė baudžiamojo statuso paragrafų, o kartais ir visi. Jei asmuo yra nubaustas priverčiamojo darbo bausme, tai jis buvo kaltintas ne vien karo metais dirbęs su vokiečiais, bet dar primetamas ir kitos kaltės — tokio paskelbtą amnestiją nelies.

Taip pat gali būti atveju, kad amnestuotam nebus leidžiama grįžti į gimtinę. Iš Sovietų nelaisvės grįžusieji vokiečiai man yra suteikę gausių pavyzdžių apie prieš metus ar kitus bausmes atlikusius lietuvius, kuriems kaip „pavojingiems“ nebuvo leista grįžti į Lietuvą. Gausu faktų, kai lietuvių, nusitęsusių sveikatos priverčiamojo darbo stovyklose, prašosi paleidžiamas. Pirmiausia

reikia gauti iš Maskvos sveikatos ministerijos sutikimą. Ši, remdamasi priverčiamojo darbo stovyklų administracijos ir gydytojų patvirtinimu apie to asmens darbui netinkamumą, dažniausiai pritaria prašančiojo asmens atpalaidavimui iš priverčiamojo darbo stovyklų. Bet tuo reikala dar nesibaigia. Reikia prašyti bylą iš naujo peržiūrėti. Tada trunka iki vienerių ir daugiau metų. Pagaliau, jei ir teismas pasisako už paleidimą, tai dar nereikia, kad asmuo bus paleistas. Svarbiausias ir galutinis žodis priklauso saugumo organams. Jei šie asmenį laiko „pavojingu“ — tuo atveju negali būti kalbama apie galimybę jam grįžti į gimtinę. Tokiais atvejais iš priverčiamojo darbo stovyklų išsilaivinęs asmuo gali įsikurti stovyklų apylinkėje arba kitoje nurodytoje Sovietų Sąjungos vietoje. O jei jis tiek yra nustojęs sveikatos, kad nebegali susidaryti pragyvenimo, tai priimamas į invalidų bei senelių namus.

Invalidams ir seneliams neleidžiama grįžti

Invalidais tapusiais priverčiamojo darbo stovyklose bei dėl senatvės palikusiais nedarbingais asmenimis stovyklų administracija nesiskubina atsipalaiduoti. Pirmiausia, atrodo, tauti daroma vengiant luosuosius paleisti į jų kilmės vietas. Tačiau kai invalidų tapę ar dėl senatvės pasidarius nedarbingu prašosi grąžinamas gimtinę, tada žiūrima, ar jis prašomą grįžti vietovėje turi artimų giminių. Jei giminių būna — kartais tokius prašytojus leidžiama grįžti. Tačiau dažnas atvejis, kad prašytojo artimieji giminių būna išstremti į Sibirą. Ypač lietuvių, dirbančių priverčiamojo darbo stovyklose — grįžusių vokiečių teigimais — žymios dalies artimieji giminių yra išstremti iš Lietuvos. Tokiais atvejais nustojęs sveikatos sunnų prisipašyti pasiekti Lietuvą.

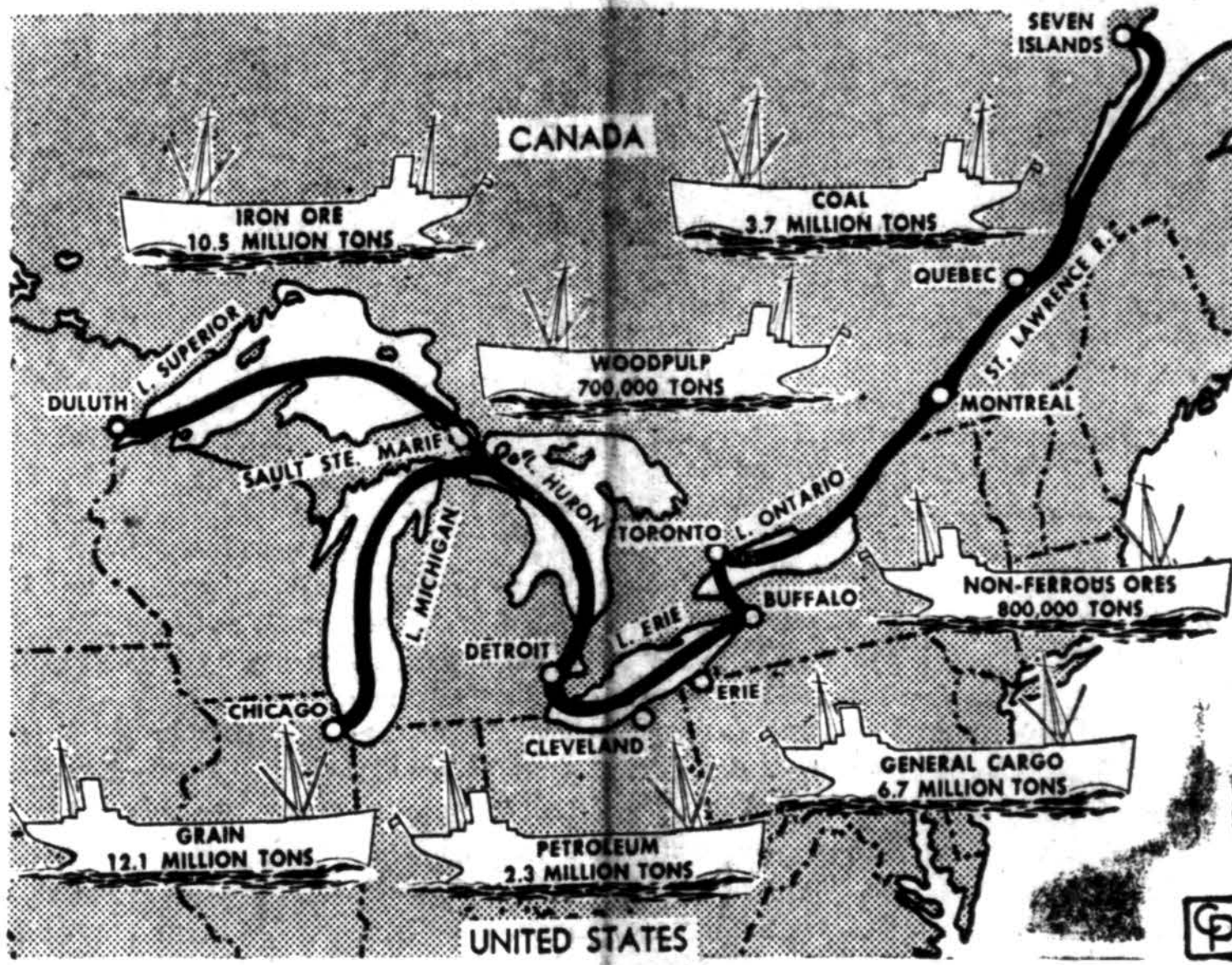
Grįžtant prie paskebtosios amnestijos (už bendradarbiavimą karo metais su vokiečiais), tenka daryti išvadą, kad ja ne kiekvienas lietuvis, esąs priverčiamojo darbo stovyklose, galės pasinaudoti jau dėl minėtų motyvų. Vieniems bus surasti kiti kaltinimo motyvai, kiti bus rasti „pavojingais“, treči (netekę sveikatos) — neturi Lietuvoje artimųjų ir t.t.

Ne visi grįžta į Lietuvą

Taip pat nestigs faktų, kad ir amnestijos palietė ne visi grįžti į Lietuvą. Grįžusiųjų vokiečių liudijimais, pradėjus vykdyti minėtą amnestiją nemažą lietuvių pareiškė, jog jie, kol Lietuva nėra laisva, nematą prasmės į ją grįžti. Tokių pareiškimų daugiau sia išgirstama iš tų lietuvių, kurių artimieji yra išstremti į Sibirą. Tokie, atsipalaidavę iš priverčiamojo darbo stovyklų, vyksta pas savo artimuosius. Tačiau pasitaiko vienas kitas, kad ryžtasi į Lietuvą grįžti, nors tokių

Masės amnestija nepalies

Paskelbtą amnestiją tegalės palieti labai nežymia lietuvių tremtinių dalį. Ji nepalies visų tų, kurie buvo išstremti į kolchozų jungimo akcijos pasekmėje. Taip pat ji nepalies visų tų tremtinių, išstremtų 1941 metais ir sumintųjų už neįsijungimą komunistinei sistemai. O pastarieji sudaro masę lietuvių tremtinių.

Kai šv. Lauryno vandens kelias bus parengtas okeaniniams laivams, prekių pervežimas jau pirmą planuojamą sezoną padidės nuo trijų iki keturių kartų. Pilno apkrovimo sezonas prasidės 1959 m. Čia grafiškai pavaizduoti krovininių kiekiai, teksią Kanadai ir Amerikai. (INS)

Roma patenkinta Dulles atvykimu

ROMA, sp. 22. — Italijos vyriausybė labai patenkinta, kad Foster Dulles sustoja su ja pasitarti vykdamas į Ženevos konferenciją.

Italijos užsienio reikalų ministeris Martino pareiškė, kad tas vizitas yra tokios reikšmės, jog niekas negali nepastebėti jo svarbumo. Pasikalbėjimai lies šio momento tarptautines problemas, ypač tas, kurios bus gvaldomos Ženevoje.

Prancūzai išteisino Petrovo pažįstamą

PARYŽIUS, sp. 22. — Karinis teismas išteisino Prancūzijos diplomatinės tarnybos pareigūnę poniją Rose Marie Olier, kuri Petrovo šnipinėjimo laikais Australijoje tarnavo ten prancūzų ambasadoje šifro skyriuje vicekonsulo titulu.

Olier buvo kaltinama nepažinus savo viršininkui, kad Petrovas bandė iš jos gauti kauliukų žinių. Jai pasisekė įrodyti, kad Petrovas tų žinių iš jos negavo.

Prašo komunistų skundą atmesti

WASHINGTONAS, sp. 22. — Kompartija prašo Augščiausią Teismą paskelbti 1950 m. subversyvinės kontrolės aktą antikonstituciniu. Prašymas bus svarstomas lapkričio mėn.

Atty. Gen. atstovas įteikė atsikirtimą, įrodinėdamas, kad kongresas turi teisę saugoti režimą nuo iš užsienio kontroliuojamos organizacijos samoklos pajungti Ameriką svetimos diktatūros kontrolei.

Minimas aktas komunistų partijai laiko Maskvos įsakymų klau sandia organizacija, todėl įpareigoja ją registruotis kaip svetimos valstybės agenta, duoti savo narių sąrašą ir savo spaudinius bei radio pranešimus identifikuoti komunistų vardu. Kompartija nuo tos prievoles ginasi iškelusi bylą dėl akto nekonstitucingumo.

Nemažins karių

KOPENHAGA, sp. 22. — Danijos vyriausybė nepritarė opozicijos pasiūlymui sumažinti Danijos karines pajėgas. Liberalų partijos narys ragino pasiekti Anglijos pavyzdį; ši pasirengusi per tris metus sumažinti karinį personalą 100,000 vyrų.

Syrija ir Egiptas turi stiprios karinės draugystės susitarimą

DAMASKAS, sp. 22. — Syrija ir Egiptas pasirašė karinį savitarpinės pagalbos paktą, bet Syrijos premjeras pasirašymo faktą neigia.

Jis neįsako tokio pakto derybų buvimo, bet jo pasirašymo iškilmes būsimajai tik jam grįžus iš Saudi Arabijos, kur jis lankosi šį savaitgalį.

Nors premjeras pasirašymo paktą oficialiai neigia, tačiau neoficialiai pasakyta, kad paktą vakar pasirašė Syrijos krašto apsaugos ministras ir Egipto ambasadorius.

Paktas numato vienos šalies pagalbą kitai užpuolimo atveju ir kuria bendrą štabą karo ir taikos metu. Tą bendrą organą išlaiko pakto signatarai tokia proporcija: Syrija moka 35 proc. išlaidų, Egiptas 65 proc.

Bendrai politikai nustatinti sudaromas organas iš krašto apsaugos ir užsienio reikalų ministerių.

Kai Syrijos premjeras Ghazzi šį savaitgalį bus Saudi Arabijoje, tai jo svarbiausias tikslas būsiąs prašyti Saudi Arabiją prie to pakto prisidėti. Syrija planuoja įpanti panašų paktą sudaryti su Libanu. Idomu, kad tokio pakto negali pasirašyti visi Arabų Lygos nariai, kurie vieningai nekenčia Izraelio, bet kitas sritis palietė bendros kalbos neranda.

Sovietai pasiėmė Hitlerio kaukuolę

FRIEDLANDAS, sp. 22. — Buv. Hitlerio asmens apsaugos dalinio majoras Schneider iš Rusijos nelaisvės grįžęs praneša, kad girdėjęs, jog sovietai nuvežė Maskvon Hitlerio ir Jievos Brown kaukuoles moksliniams tyrimams. Abiejų lavonų sudegimui jis pats atnešė į bunkerį Hitlerio įsakymu 180 skardinių gazolino.

Iš kitų draugų girdėjęs, kad apdegusius Hitlerio ir Brown kūnus sovietų gydytojai išardę Buch ligoninėje netoli Berlyno.

● Suomijos civiliniai lėktuvai pradės skraidyti tarp Helsinkio ir Maskvos.

Kelendorius

Spalio 22 d.: šv. Melanijus. Lietuviškias: Narbutas ir Mynė.

Oras Chicagoje

Dalinai apsiniaukus, temperatūra apie 65 laipsnius. Saulė teka 7:11, leidžiasi 6:00.

Nehru nesutiko paveikti Egipto

WASHINGTONAS, sp. 22. — Anglai su amerikiečių žinia prašė Indijos premjerą Nehru paveikti Egipto vadus, kad jie nepirktų ginklų iš komunistų bloko.

Nehru misijos atsisakė dėl dviejų priežasčių: Egipto susitarimas pirkti ginklų yra jo vidaus reikalas; JAV davė tokio ginklų davimo pavyzdį suteikdama karinę pagalbą Pakistanui tokiu laiku, kada jo santykiai su Indija buvo įtempti.

Senas elgesys?

JUNGT. TAUTOS, sp. 22. — Sovietų atstovui pareikalavus nuosiginklavimo komisijos posėdžio po to, kai buvo sutarta posėdžių neturėti iki po Ženevos konferencijos, sukėlė įtarimą, kad Maskvos kas nors negero rengiama.

Vakar tas posėdis įvyko ir paaiškėjo, kad Sovietų atstovas turėjo pakaltinti JAV delegaciją derybų sabotavimu ir pareikalauti diskusijas perkelti į Jungt. Tautų gen. asamblėją. Permažai, mat, šiemet progą sovietų delegacijai propagandinės medžiagos pasidaryti. Žinoma, tai turi reikšti, kad užsienio reikalų ministeriai Ženevos konferencijoje nieko gero nepasieks.

Paleistas komunistas tokiu daugiau nebus

FRIEDLANDAS, sp. 22. — Sovietai paleido iš vergų stovyklų ir Leopoldą Bauer, komunistą nuo 1931 m., sovietų zonojeėjusį per radiją skelbiamų žinių vyr. redaktoriaus pareigas.

Jis pateko į sovietų vergų stovyklą visagalinčio kompartijos boso Ulbrichto pastangomis, nes negalėjęs pritari susitarimui su Lenkija, kad rytinė Vokietijos siena būtų Oderio — Neisės linija. Dabar Bauer laiko save socialistu.

● Floridos augš. teismas nusprendė, kad rasinė segregacija valstybės mokyklose prieštarauja konstitucijai.

Rinkimų norima anksčiau, negu jie turėtų įvykti

PARYŽIUS, sp. 22. — Patikimai informuojama, kad Prancūzijos premjeras Faure kovoja už parlamento paleidimą ir naujo rinkimų dar šiais metais ar tuojau po Kalėdų.

Teigiama, kad tam reikalui vakar buvo sukvietas specialus vyriausybės posėdis, bet neatrodo, kad klausimas jau būtų visai parengtas sprendimui daryti. Taipgi dar ne visai aišku, kurios partijos yra to plano iniciatorės. Šiaip jau Prancūzijos parlamento rinkimai turi įvykti ateinančiais metais prieš vasaros atostogų sezoną.

Premjeras Faure vakar taipgi paneigė visas žinias, kad Prancūzijos delegacija greitai sugrįš į Jungtinių Tautų posėdžius. Ji išvyko protestuodama Alžyro klausimo svarstymą įrašius darbotvarkėn.

Maroko premjeru parinktas buv. Marakešo šeichas Slimane dar nedavė sutikimo pareigą paimiti, nes pirmą nori išsiaiškinti naujosios vyriausybės teises ir pareigas bei jos santykius su prancūzų organais Maroke ir Paryžiuje.

Sukilėlių veikla Maroke sumažėjo, bet atskirų užpuolimų pasitaiko ir Maroke ir Alžyre.

Laimi dešinieji

JAKARTA, sp. 22. — Antikomunistinei ir provokarietiškai Indonezijos Masjumi partijai tik 117,000 balsų būtrūkstą, kad susilygintų su vadinamais tautiniais proletarais, kurie pradžioje vyravo visu milijonu balsų. Parlamento rinkimai prasidėjo rugsėjo 29 d. ir dar nepasibaigę, nes ne visur vienu laiku balsuota.

Kipro salos klausimas Europos Taryboje

STRASBURGAS, sp. 22. — Čia pradėjo posėdžius Europos Tarybos patariamoji asamblėja ir tuo jau susikirto turkai, graikai ir britai Kipro klausimu. Progą davė bendros diskusijos dėl Rytų Vakarų santykių.

Graikijos atstovas pareiškė, kad rugs. 6 d. riaušės prieš graikus Turkijoje baigė graikų — britų draugystę ir Balkanų santarvę (jai priklauso Turkija, Graikija ir Jugoslavija). Istanbuliaus riaušių vyriausio veikėjas buvė turkai, aukos — 100,000 beginklų piliečių, o promotoriai — britų diplomatai.

Pirminkaujas V. Vokietijos atstovas ragino kalbėtoją konkretių klausimų neliešti, bet turkas, britui pritariant, prašė leisti graikui kalbėti ką jis nori, kad

VĖLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

— Spalio 19 d. mirė Braddock, Pa., lietuvių šv. Izidoriaus parapijos klebonas kun. V. T. Abromaitis.

— Irako ambasadorius praneša, kad paprašęs paskubinti pažadėtų Amerikos ginklų persiuntimą Irakui. Šis kraštas yra vieningai arabų kraštas sutikęs priimti amerikietiškus ginklus Washingtono sąlygomis.

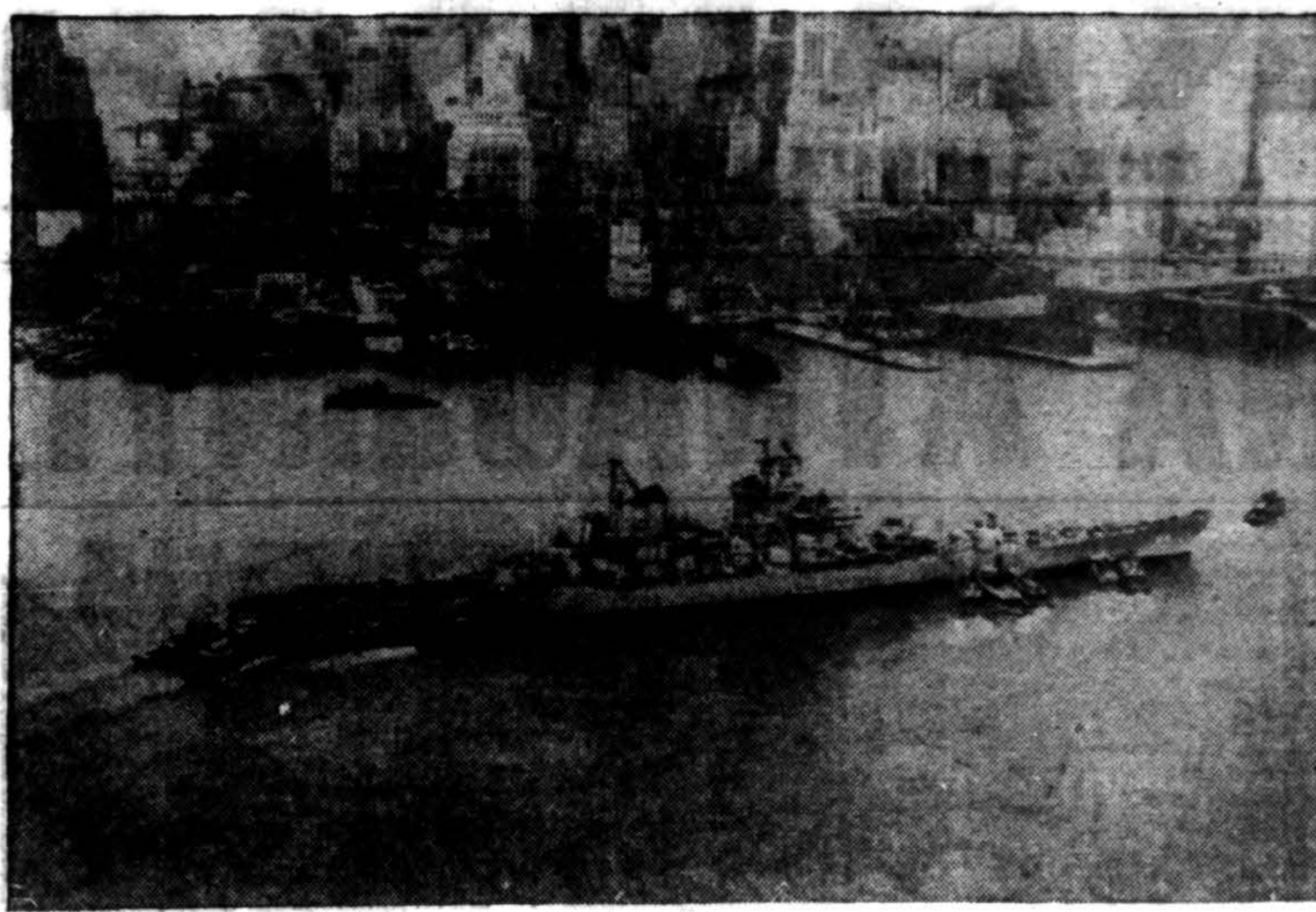
— Izraelio premjeras Sharett kreipėsi į visus žydus Izraelyje ir pasaulyje su prašymu aukoti pinigų ginklams pirkti.

— Valstybės sekretorius Dulles, gavęs plačius prez. Eisenhowerio įgaliojimus ir abiejų kongreso partijų vadų pritarimą savo Ženevoje vykdysimai politikai šiandien jau atvyko Romon ir tuojau pradėjo pasitarimus su Italijos vyriausybe. Rytų vakare jis laukiamas Paryžiuje.

— Prez. Eisenhoweris vakar tarėsi su Atty. Gen. Brownell ir patvirtino jo atsivertę planą kovai su jaunimo nusikaltimais praveisti.

— Devyni sovietų jūrininkai, nebesutikę grįžti namo jų tanklaivį sulaikius Formozos pareigūnams, gavo leidimą apsigyventi Amerikoje ir čia jau vakar atvyko laisve ir gero gyvenimo galimybėmis pasinaudoti.

KARO LAIVAS WISCONSIN

Karo laivas Wisconsin netoli New Yorko reikėjo tūpti vilkikais nuo seklos. Vilčiai dirbo 45 minutes kol laivas įplaukė į Brooklyną.

Absoliuti dauguma

Ruošdamasis į Pietų Ameriką, išvardiau "Encyclopedia Britannica", norėdamas patirti, kiek kuri valstybė turi gyventojų, kaip dideli jų miestai, kokį procentą sudaro katalikai, protestantai ir tt. Pastebėjau, kad patiekti skaičiai yra gana seni. Kaikuriuose valstybėse paskutinis surašėjimas yra įvykęs prieš 30 metų. Blogesnė padėtis yra okupuotose kraštuose. Kas gali tiksliai nustatyti, kiek Lietuvoje lietuvių beliko? Amerikos lietuviai irgi jokio surašėjimo nėra pravedę. Vieniems atrodo, kad mes sudarome milijoną, kiti tą skaičių perpus mažina. Dar sunkiau yra nustatyti Amerikos lietuvių katalikų skaičių, nors savų parapijų turime 120.

Tenka manyti, kad gana daug mūsų tikinčiųjų yra įsirašę į kitataučių parapijas. Toki dažniausiai nuo savų bažnyčių gyvena toli, nes niekuomet mes nedėjome reikiamų ir organizuotų pastangų, kad mūsų tautiečiai į krūvą glaustųsi, atskiras kolonijas sudarytų. Daug lietuvių šiame krašte nėra į jokią parapiją įsirašę. Jie eina į bažnyčią, tačiau nėra formalūs kurios parapijos nariai. Galėtume ir tai be abejonių teigti, kad tikėjimo atžvilgiu Amerikos lietuviai sudaro absoliučią katalikų daugumą. Tokių, kurie iš principo atmetų Katalikų Bažnyčios doktriną, yra nežymi mažuma, sudaranti vos kelis procentus. Maža yra ateistų grupė, tačiau veržli. Jų atstovai dažnai pasirodo spaudoje, susirinkimuose, patiekdami viešus kaltinimus Bažnyčiai ir popiežiui.

Katalikų aktyvas

Dauguma Amerikos lietuvių katalikų yra pasyvioje pusėje. Eina į bažnyčią, atlikinėja tikintiesiems uždėtas pareigas. Tokiems tikėjimas atrodo kaip ir privatus, asmeninis dalykas, viešai nekeliamas. Jungtis į katalikų organizacijas, kad per jas galima būtų sėkmingiau kovoti su ateizmu, geriau įgyvendinti katalikiškus principus, jiems neaktuali. Tokių dalis, gal ir nesąmoningai, priklauso tokioms draugijoms, kurių konstitucijos yra sunkiai besutaiskomos su katalikų tikėjimu. Katalikų aktyvą sudaro organizuoti katalikai, priklausą katalikiškos organizacijoms. Nors aktyvas yra mažesnis už pasyvą, tačiau jis yra reikšmingesnis, duodas toną visam katalikiškam judėjimui, vadovauja kovai. Kataliko supratimas nėra pilnas, jei kas stengiasi vien pats išlaikyti savo tikėjimo įstatymus bei įsakymus,

pamirštant Kristaus liepimą — eikite ir mokykite visas tautas.

Autoritetas ir autoritetai...

Tikėjimo atžvilgiu katalikams autoritetą išlaikyti yra lengva — popiežius, kalbas "ex cathedra", tikėjimo ir doros dalykuose yra neklaidingas. Per istisus dešimtmečius visame pasaulyje tesusiranda vienas kitas, mėginąs tą dogmą neįti. Žmoniški argumentai nusilenkia dieviškiems. Daug sunkiau yra su autoritetais visose kitose gyvenimo srityse. Taip mes, lietuviai, katalikai, paėmę 50 metų laikotarpį, terasime vos vieną prof. St. Šalkauskį, kurio nuomonę auklėjime ir filosofijoje pagerbiame, ji yra visų pripažįstama, nediskutuojama. Politikoje mes turėjome ir turime patyrusių žmonių. Juk tokio prelato Krupavičiaus (žemės reformos pravedimas) pavydi mums ir didelės tautos. Politikui autoritetas yra esminis dalykas, tačiau jo dirbtinėmis priemonėmis niekas neįsigauna, jis nepaveldimas, nenuperkamas. Tiesus žodis, švari sąžinė, nepailestama veikla, iš kur susidaro neginčijami nuopelnai, sukuria politikui pasitikėjimą, autoritetą. Du kraštutiniai ypatumai yra vengti — iš vienos pusės — nepripažinimas jokio autoriteto politikoje, iš kitos pusės — autoriteto kultas. Organizuoti katalikai daugiau nusikalsta pirmuoju atžvilgiu — tarp krikščionių demokratų ir frontininkų šiuo metu nėra nė vieno autoriteto, kuriam abi pusės galėtų pilnai pasikliauti. Nesutariama, kas šiuos sparnus jungtų, jiems vadovautų. Rezultate nukentia visi katalikai — mat jų svoris kitų akyse menkėja.

Tikslas ir priemonės

Pagrindinėje idėjoje krikščionys demokratai nuo frontininkų nesiskiria — abi pusės tiki į vieną Dievą, abi Jį išpažįsta taip, kaip Kaatlikų Bažnyčia moko. Abiems rūpi, kad lietuvių tauta išliktų ir sava, ir katalikiška. Nepasulėžinė politiką, kurios šalininkais yra frontininkai, kaip ji dabar reiškiasi, yra išimtinai praktiškos dalykas. Niekas nėra bandęs teigti, kad frontininkai katalikiškos doktrinos, katalikiškos moralės yra atsisakę. Jie, kiek aš suprantu, nenori tų idėjų viešai reklamuoti, manydami, kad tuo bus lengviau kitus prie savęs patraukti. Jo Ekscelencija vyskupas V. Brizgys savo puikiam straipsnyje "Aiduose", pavadintame "Kad būtų viena", yra priejęs tą patį išvadą — vienoda doktrina, skirtingi metodai, skirtingos priemonės. Būtų tuščia ir ne-

prasminga, jei kas stengtųsi vieną pusę panaikinti, paliekant antrąją. Dabartiniu momentu būtų nereikalingas laiko eikvojimas. Visi turėtume pripažinti: yra krikščionys demokratai, yra frontininkai, abiejose pusėse dalyvauja išimtinai katalikai. Juk ir kitose katalikiškose tautos ne visi sutelpa į vieną partiją ar ba vieną partiją reikiama du sparnai. Tik norėtusi pagelauti, kad tarp krikščionių demokratų ir frontininkų vadų turėtų įvykti glaudesnis bendradarbiavimas galimose srityse. Susidėjimas su liberalais, atsisakant

nuo savų pagalbos, vieniems ir kitiems būtų nepateisinamas. Mes sudarome absoliučią daugumą, kas mums turėtų sukelti stiprų pasididžiavimą, nusilenkiant agresyviai ateistinei mažumai. Daugumai vadovauti turėtų stiprus aktyvas, dešias tiesas meile ir kovos dvasia, besirūpinąs išsugdyti ko daugiau autoritetų, ir tai visose gyvenimo srityse. Į vieną tikslą veda skirtingi keliai. Pripažinti tą tiesą, įsiekime galimų bendradarbiavimų, atsisakydami nuo nereikalingos ir pragaistinės tarpusavės kovos.

KAŽIN, AR OBJEKTYVU?

VYT. ŠIRVYDAS

Gedimino Galvos straipsniai lengvi skaityti: skambūs žodžiai, sklandūs sakiniai, posakių polėkiai ko plačiams. Tačiau jo straipsnį "Draugo" nr. 238 perskaičius, amerikiečiai ir vakariečiai turbūt telieka gulti į karštą, nes G. G. tartum jam egzėkvis gieda. Sako: "Daug kur ryškios žymės, kad vakarinis pasaulis paženklinas, jei ne žuvimo, tai bent paimimo žymėmis... Panašaus politinio nusigijavimo reiktų įsiekoti tik begriuvančioje Romos imperijoje". Esą žavimės pasakomis, nors "provincijos maištaujančios" rytuose barbarai grūmoja. Nėsa visuotinių idėjų, kurios mus "politikai pavargusius" jungtų.

Griuvančios Romos imperijoje sudygo krikščionybė, kurios "ir pragaro vartai nesugriau". Todėl, kažin ar išmintinga mums mestis į neįtį ir nieko gero, paįėjus nebematyti Vakaruose? Gal ir mes, kaip senovės romėnai, kaiku akli?

Ar Prancūzija jau sugriuvo?

Patogeniniu formu, šviesniais viršeliais ir geresniu popieriu išsidabinęs Amerikos Tėvų jėzuitų leidžiamas savaitinis žurnalas "America" (spalio 1 d.) recenzuoja šveicarijos pliečių. Prancūzijoje įsigyvenusi žurnalisto, Herberto Luethy knygos "France Against Herself" vertimą ir sako:

"Knyga skaitytoją sumaišo, nes autorius prideda, taip sakant, praryja visus pirmuosius knygos puslapius. Iki 449 puslapių, atsiėmęs dokumentų kalnais, įrodinėja, kad Prancūzijos visiškai ekonominis, visuomeninis ir politinis sugriuvimas neišvengtin. Tačiau, knyga 1953 metais baigęs, autorius praverstas prideda pripažinti, kad sugrįžo patikėjimas Prancūzija ir įvyko ekonominis — politinis susitvar-

Kas ką veiasi?

Be abejo pesimizmo doza yra sveikas ir reikalingas dalykas, nes visi turime nuodėmių, ir sąžinės graužimas bei sąžinės apyskaita būtini. Pesimizmo ir "aukso gadynės" išsilygimo turėjo mūsų istorikas Daukantas

ir aušininkas dr. J. Basa. Lavičius. Lietuvių šiandien ypač tamsu ir nesmagu. Tačiau Amerikoje gyvenančiam lietuviui kažkodėl nesinori tikėti, kad jo pasaulis "jei ne žuvimo, tai bent paimimo žymėmis" nusagstytas. Jei technika yra šio amžiaus variklis ir "istorijos garvežys", tai atominės energijos ir automatinų dirbtuvių išvakarėse amerikiečiui nėra ko nusiminti, nes ne jis rusų, bet rusų ji vejasi. Kad komunizmas laimėtų dvasios dalykais, taip pat atrodo negalima, nes jis teroru, o ne pritarimu savo žmones valdo. Gyvenimas yra kova bei pastangos. Jei Amerika nemėto atominių bombų Maskvai, tai ne reiškia, kad ji žuvimo ar paimimo ženkle, kad ji nekovoja ir nesistengia. Tačiau, laikantis mūsų senelių patarlės "keikiamas ožys tunka", gal būtų sveika save kaikada pakeikti?

Šv. Patriko katedrai 45 metai

Neseniai gražiojoje Sv. Patriko katedroje New Yorko buvo iškilmės: atšvėsta tos katedros konsekrovimo 45 metų sukaktis.

Beautiful Christmas Cards

AT A REASONABLE PRICE

21 for \$1.00

IF YOU WISH TO HELP THE NEGRO APOSTOLATE, PLEASE ORDER NOW!!

Father Kuhl, Rector, Dept. DC ST. AUGUSTINE'S SEMINARY Bay St. Louis, Mississippi

FOR MEN AND WOMEN

JESUS SIGNATURE!

THE IDEAL GIFT!

These exquisite pieces of unusual jewelry, Jesus Signature in Aramaic (the language He used) are conversation pieces that will be admired and talked about every time you wear them. Not sold in Retail Stores. Discounts to Churches and organizations for fund raising. Send your order to Dept. MC. CHURCH ENTERPRISES 8522 Washington Blvd. CULVER CITY, CALIFORNIA

Teresė Neumannaitė — naujoji seminarijoje Regensburgo arkivyskupas pašventino naują seminariją, kuri yra skirta auklėti tiems asmenims į kunigus, kuri: si-

vo pašaukimą atranda vėlai. Tą seminariją globoja tėvai oblatai, kuriems gražiai talkino Teresė Neumannaitė, įgydama nuosavybę seminarijai, kurioje galės tilpti 65 studentai.

KENOSHOS LIETUVIŲ DRAMOS TEATRAS

STATO SCENOJE

TRIŲ VEIKSMŲ KOMEDIJA

INTELIGENTAI

O SVECIAS IŠ EUROPOS

DR. PETRAS KARVELIS

Patieks platų politinį pranešimą sąryšyje su Lietuvos laisvinimo klausimais

LIETUVOS VYČIŲ SENDRAUGIŲ VAKARĖ

Sekmadienį, Spalio 23, 1955

Lietuvių Auditorijoje

PROGRAMOS PRADŽIA 4:30 VAL. POPIET

SOKIŲ PRADŽIA 8 VAL.

Po programos pasilinksminimas ir šokiai, grojant B. Pakšto šokių kapelai. Šokių metu bus prarastas lietuviškos polkos konkursas. Gražiausia pašokusiai polką porai bus įteikta dovana — meniška šokančios poros statula.

Veiks turtingas baras ir užkandinė.

Įžanga į programą \$2, į šokius \$1.

Lietuviai ateikite pirkti naujas Dodge ir Plymouth automobilius iš lietuvių pardavėjų.

DOLORES WERTICO - BUCHANAS

ARKOW MOTORS

8325 South Ashland Avenue.

ATVAŽIUOKITE RYTOJ!

TERROS KNYGYNE DAUG NAUJO

TERROS KNYGYNE jau gauta:

- Mirko Jelušič Cezaris, išgarsėjęs istorinis romanas iš senosios Romos imperijos laikų, trys dalys, kiekviena po \$2.00.
- Balio Sruogos Milžino pauksmė, istorinis veikalas iš Vytauto Didžio laikų, kaina \$2.50.
- Andriaus Mirono Naujas veidas, įdomi novelių knyga, kaina \$2.50.
- Andriaus Valucko Nemuno sūsis, Suvalkijos ūkininkų buities romanas, kaina \$3.00.
- Liudo Dovydeno Tūkstantis ir viena vasara, romanas, kaina \$3.00.

Prie knygyno esančiam dovaninių prekių skyriuje — audiniai, tautiniai motyvai medžio drožiniai, odos dirbiniai, o taip pat —

- Saba vokiškieji radijo aparatai.
- Grunding Majestic radijo-fonografi.
- Fonografi.
- Fonografams plokštelės.
- Vokiškasis ir švedų kristalas.
- Gražiausi keramikos dirbiniai.

Toliau gyvenantieji aptarnaujami paštu.

Nepraleiskite progos, neapsilankę TERROJ, 3333 S. Halsted St., Chicago 8, Ill., Tel. LA 3-0427.

VISUOMENĖS ŽINIAI

RADIO APARATAI gauti, su kuriais girdisi Vilniaus radio stoties pranešimai lietuviškai ir rusiškai, minėti radio netik galingi girdėjimui iš tolimų kraštų kalboms bet ir tonas nepaprastai gražus, tas labai svarbu muzikos perdavimui.

Antras dalykas, irgi svarbus: RASOMOS MAŠINOS su kuriomis galima rašyti lietuviškai, angliškai, vokiškai, lotyniškai ir itališkai. Naujausi ŠVEICARIŠKI laikrodžiai OMEGA, CYMA ir TISSOT. Šie laikrodžiai neturi saulygių, visais atžvilgiais, tikslumu-patvarumu.

Reikalaukite katalogų ir kitų informacijų. Prekės siunčiamos į visas šalis.

J. KARVELIS, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas YArds 7-0677

DRESSLER'S pasaulinės kokybės VOKIŠKAS BREMENO EKSPORTINIS ALUS

gaunamas B. Pakšto svetainėje, 3139 South Halsted Street
Tel. DAnube 6-9443. Dėžė 24 buteliai \$7.75,
3 buteliai \$1.00.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2224 N. Oakley Ave., Chicago 9, Ill. Tel. Virginia 7-0640; 7-0641; 7-0642

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

MEMBER OF THE CATHOLIC PRESS ASSN		SUBSCRIPTION RATES	
Published daily, except Sundays, by the	Lithuanian Catholic Press Society	\$2.00 per year outside of Chicago	\$2.00 per year in Chicago & Cicero
Foreign \$11.00 per year.			
PRENUMERATA:			
Chicago ir Cicero	\$2.00	1 mėn.	\$1.25
Kitur JAV ir Kanadoje	\$4.00	3 mėn.	\$3.75
Užsienyje	\$11.00	6 mėn.	\$7.00
		12 mėn.	\$13.00

Redakcija straipsnius tamsa savo nuolat. Nesnaudodu straipsnių ne-mažo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turin- natsako. Skelbimų kainos prišūnčiamos gavus prašymą.

JUNGŲTINIŲ TAUTŲ VEIKLOS DEŠIMTMETIS

JUNGŲTINIŲ TAUTŲ DIENA

Vakarykščia diena buvo pavadinta Jungtinių Tautų diena. Ji visur buvo minima. Buvo minima ir Amerikoje. Siemet ryš- kiau, negu kitais praėjusiais metais, nes minimas dešimtmetis nuo šios tarptautinės taikai vykdyti ir jai palaikyti organizaci- jos įkūrimo. Šiam tikslui net visa savaitė buvo paskirta, kad spauda, radijas ir televizija galėtų daugiau ir plačiau pasisakyti apie Jungtines Tautas ir jas tinkamai įvertinti. Specialūs ko- mitetai buvo prašomi rengti akademijas įvairiose vietovėse. Jungtinių Tautų Generalinė Asemblėja specialiai kreipėsi į tas valstybes, kurios yra JT nariais, kad šio dešimtmečio neužmirš- tų. Į tai atsižvelgdamas ir JAV prezidentas Eisenhoweris yra pa- skelbęs proklamaciją, kurioje jis paskatino organizuoti visu- meninius parengimus ir jais reikšti savo pasitikėjimą Jungtinė- mis Tautomis ir taip pat jis remti, tuo palengvinant joms spresti keblias pasaulio taikos problemas ir siekti užsibrėžtų tikslų.

Šios sukakties proga reikėtų lyg ir pasidžiaugti, kad taikos organizacija ne tik išilakė, bet ir nuolat posėdžiavo, veikė. Ta pačia proga lyg ir reikėtų pasakyti, kad ji savo įsisteigimu bandė duoti atsakymą žmonijos laisvės, teisingumo ir broliškumo troš- kimui. Jos pareiga ir pagrindinis tikslas lyg ir būtų sutelkti tautas ir žmones dirbti kartu ir siekti bendrųjų kilnių tikslų, siekti taikos sugyvenimo ir pastovios taikos.

GRAŽŲS SIEKIMAI

Pravartu bus priminti ir Jungtinių Tautų Chartą, kuri buvo priimta San Francisco konferencijoje prieš 10 metų. Tos Char- tos dėsniams pasiremdamas pasaulis turėjo jau sulaukti šio to geresnio. Juk joje aiškiai pasakyta, kad bus siekiama apsau- goti žmoniją nuo karų ir visų baisenybių. Charta labai iškalbin- gai žada užtikrinti visiems žmonėms lygias teises, laisvę visoms tautoms ar jos būtų didelės ar mažos.

Jungtinių Tautų tiksluose matome ir daugiau tikrai gerų dalykų. Jos turėtų ugdyti socialinę pažangą ir siekti geresnio ir augštesnio gyvenimo lygio visame pasaulyje. Jos turėjo būti tarpininku, kad kaimynai tarp savęs gyventų taikoje ir dirbtų bendrai gerovei. Apjungtomis jėgomis jos turėjo palaikyti taiką, išblaškyti agresijos baimę ir visiems užtikrinti ramybę ir sau- gumą. Jos privalėjo sukurti tarptautinius organus, kurie keltų ekonominę gerovę ir visos žmonijos laisvę ugdytų socialinę kul- tūrą.

Vistik negalima būtų sakyti, kad Jungtinės Tautos nebandė siekti savo pasirinktų tikslų. Labai gerai žinome, kad stabdė karus Palestinoje, Kašmire ir Indokinijoje. Šiek tiek prisidėjo ir prie taikos atstatymo Graikijoje. Jos vistik kovojo su komunistų agresija Korėjoje, pirmą kartą pademonstruodamos tarptautinės organizacijos karines jėgas.

LABDAROS DARBAI

Jungtinių Tautų vienetas, vadinamas UNICEF, taip pat ir "Pasaulio Sveikatos" organizacijos daug padarė, išgelbėdamas gyvybę milijonams vaikų, parūpindamas jiems maisto ir atitin- kamais medikamentais apsaugodamas juos nuo džiuvos, malia- rijos ir difterijos. Jų nemažai rūpinamasi tremtinių ar pabė- gėlių šalpa bei įkurdinimu. Yra atlikusios ir daugiau darbų, apie kuriuos pasiskaitysite mūsų korespondentės Jungtinėse Tau- tose Salomėjos Narkėliūnaitės reportaže, kurį atspausdinsime ateinantį pirmadienį pirmame puslapyje. Ta proga tenka pa- sakyti, kad mūsų dienraštis visais laikais savo skaitytojus pla- čiai informavo apie Jungtinių Tautų darbus. Jau keleri metai, kaip mūsų speciali korespondentė p-lė Narkėliūnaitė net keletą kartų savaitėje rašo "Draugui" reportažus. Už tai mes šiai ga- biai žurnalistei esame dėkingi. Manome, kad ypač dėkingi yra dienraščio skaitytojai.

Tai teigiamoji organizacijos pusė.

KAS NEPADARYTA

Jei kalbėti apie tai, ko Jungtinės Tautos nepadarė, o galėjo padaryti, tektų parašyti keletą gana ilgų straipsnių. Nepadarė labai daug. Pirmoji vieta, ir po dešimtmečio veiklos, jos toli gražu neatstatė pasaulyje taikos. Paskutinįjį dešimtmetį ne- buvo laikotarpio, kuriame būtų nekariauta, nekelta riaušių, ne- padaryti nauji agresiniai žygiai.

Ar ne Jungtinės Tautos kaltos, kad didysis tautų ir žmonių laisvės ir visokių gerovių priešas komunizmas buvo keleriopai sustiprintas. Sovietų Rusija grobė naujas teritorijas, sprogdino demokratinius išrinktas įvairių valstybių valdžias, steigė komu- nistines diktatūras, grąsino vis didesnius žemės plotus užkariau- ti Europoje ir Azijoje, o ar Jungtinės Tautos padarė bent kiek didesnių ir efektingesnių žygių, kad baisyti agresorių sulauktytų. Žodžiais daug prišnekėta, bet kur darbai?

Taip įvyko todėl, kad pats agresorius — Sovietų Rusija su savo satelitais — sėdėjo Jungtinėse Tautose, sabotavo jų dar- bus, vetavo kiekvieną taikos atstatymo užsimojimą, jų tribūną naudojo komunistinei propagandai, demokratijoms, ypač JAV, šmeižti, savo penktąsias kolonas laisvuose pasaulio kraštuose stiprinti.

KOMUNISTAMS — NEVIETA JT

Nepaisant visų bjauriausių komunistų darbų ir trukdymų, sovietai pasiliko Jungtinėse Tautose ir dargi atranda pritarrę jų pastangoms komunistinę Kiniją šion organizacijon įleisti. Jungtinės Tautos tikrai daugiau būtų padariusios taikos

RIMTIES VALANDĖLĖ

Zvilgnis iš vidaus

G. K. ČESTERTON

Tomas Akvinietis yra kilęs iš paties anų laikų civilizacijos centro; iš to jėgų mazgo, kuris kontroliavo tų laikų krikščioni- ją. Jis buvo artimas ir tiems, kurie ją statė ir tiems, kurie ją greičiau griovė. Visos religi- nės diakuosijos ir politiniai gin- čai jam kartu buvo ir šeimos ginčai. Jis buvo gimęs impera- toriškame pūrpure; jo pusbro- lius buvo šventosios Romos im- perijos imperatorius. Tomas būtų galėjęs pusės Europos valstybių herbais išpailstyti sa- vo skydą, jeigu jis jo nebūtų numetęs į šalį. Jis buvo italas ir prancūzas, vokiečių ir kiek- vienas kitas europietis. Ir didž. keliautojų Normanų kraujo bu- vo jame. O karalius Barbarosa, kuris "miega po didžiaisais vandenimis" buvo jo dėdės dė- dė.

Tomas Akvinietis, būdamas gimęs vidury savo laiko valsty- bių ir visuomeninių proble- mų įprato į kiekvieną problemą žiūrėti ne kaip svetimą, bet kaip savą dalyką. Į viską jis žiūrėjo iš vidaus. Į didžiasias problemas jis niekad nežiūrėjo abejingai ar pavydžiū žvilgsniu, kaip praeinantis žmogus į sve- timą daiktą. Dėl to ir krikš- čionijos priešų literatūrą jis studijavo daug rūpestingiau ir objektyviau negu kiti.

Tomas Akvinietis gyveno tarptautiniame amžiuje ir bu- vo tarptautinė asmenybė. Ta- čiau tarptautiškumas tada bu- vo kitoks negu mūsų. Jeigu tada buvo internacionalinis ka- ras, tai jis buvo ne tarp dviejų tautų, bet tarp dviejų interna- cionalizmų: tarp Bažnyčios ir šventosios Romos imperijos. Ši politinė krikščionijos krizė giliai lieti ir Tomo šeimos gy- venimą.

Akvino Landulfas, šv. Tomo

atstatymui ir jos palaikymui, jei Sovietų Rusiją su jos sate- litais iškart būtų pašalinusios ir savo narių tarpo, o jos agre- sinius žygius stabdžiusios visomis galimomis priemonėmis. Būtų buvę dar sveikiau, jei komunistų Jungtinėse Tautose ne tik ne- būtų, bet Vakarų demokratijos ir visus ryšius būtų nutraukusios su Kremliumi ir kitomis komunistinėmis valstybėmis. Ir toli- mesni JT žygiai bus nesėkmingi, jei jų agresyvus narys bus toleruojamas, jei jis toliau nepaisys JT Chartos tikslų, jei ne- išikraustys iš užgrobtųjų kraštų. Juk taikos negalės būti, kol bent viena laisvės trokštanti tauta pasiliks komunistų ar kitų vergijoje.

VLADAS RAMOJUS

LENKTYNĖS SU ŠĖTONU

KARO NUOTYKIAI

Tęsinys 29

Kad ir kvalios, bet vistiek peršasi mintys, kad taip netyčia kur nuo Bauskės pusės prieš Rygą vėl gali pa- sirodyti nauji bolševikų pulkai ir vėl sukelti baisią pa- niką. O ką žinai toje betvarkėje? Jei mes ginkluoti va- kar galėjom visą dieną po miestą daužyti ir niekas mumis nesusidomėjo, tai gali ir didesnių štukorių atsi- rasti...

Rugpjūčio 4 d., vėl suradę progos išeiti miestan, dviese su Antanu nukiūtinau į Rygos uostą. Didžiausi susisiekimo mazgai, aišku, dabar turi būti uostai. Įdo- mu, kokie ten reiškiniai?

Tikrai, uoste randam gryną judėjimą. Prie pat krantinės stovi pora didelių laivų ir iš jų krantan laip- nasi kariuomenė. Trečiasis iš jūros gilumos artėja prie kranto. Tolumoje ir daugiau laivų matosi. Saulėje jie blizga ir iš tolo taip gražu žiūrėti į jūrą ir laivus. Vėl prisimena Rygos — Mintaujos plente vokiečio kariško pasakytą žodžiai, kad greit ateis naujos divizijos, su- lauzys apsupimą ir išvaudos. Dabar savo akimis mato- me, kad tikrai kažkokie daliniai ateina iš jūros. Nors ne įprastomis žaliomis, o mėlynomis uniformomis ap- rengti, bet ateina. Stebim, kaip tuos išlaipintus karei- vius krante rikuoja. Jų visų galvos plieniais šalmais pridengtos, rankose ginklai. Toliau paėję krantine su- tinkam ilgas eiles civilių žmonių su lagaminais besto-

GENEVA IR KITI POLITINIAI ĮVYKIAI

PETRAS BLOZNELIS, Worcester, Mass.

Kaip kiekviena ankstesnė kon- ferencija, kurioje dalyvavo Mas- kva, nepasisekė, taip mažai kas tiki, kad ir ši konferencija pa- sisektų. Maskva vyksta į konfe- renciją ne taikos pasaulyje kur- ti, bet išgauti iš Vakarų naujų nuolaidų.

Jungtinių Amerikos Valstybių politikos vairuotojai yra ne kar- tą pareiškę, kad taika su Mas- ka nebus perkama betkokia kai- na, kad dėl to paverptos tautos nebus paaukotos. Klausimas yra svarbus, be jo teisingo išspren- dimo visos pastangos taikos į- gyvendinimui būtų tuščios. Taigi kuriant taiką šis klausimas da- bartinėje Genevos konferencijo- je turėtų būti Vakarų pateiktas visame atvirume.

Maskva gauna iš Vakarų nuo- laidas todėl, kad ji nesibijo- jims pareikšti savo reikalavi- mus tokius, kurių ji siekia, nors tie reikalavimai yra priešingi tei- singumui bei teisėtumui. Tad kokios priežastys verčia Vaka- rus savo teisėtus reikalavimus slepti ir nedrįsti jų išskelti grie- toje formoje ir visame atviru- me. Juk kiekvienas supranta, kad be ty problemų teisingo iš- sprendimo nebus pasaulyje tai- kos. Neteisėta bei neteisinga taika, kai dalis žmonijos būtų palikta sunaikinimui, būtų bai- senė už karą.

Be abejonės šioje konferen- cijoje svarbų klausimą sudarys Vokietijos sujungimas. Tačiau nematyti jokios vilties, kad tas klausimas būtų nors kiek pastū- mėtis pirmyn. Vakarai nors ir nori matyti Vokietiją sujungtą, bet tam sujungimui nerodo jo- kio aktyvumo. Jei Vakarai ir turi sujungimo planą, bet jo ne- drįsta patiekti visu atvirumu, bi- jodami, kad Maskva dėl to neuž- sigautų, nes jis gali nepatikti Kremliaus valdovams, tai iš to- kio plano mažai nauda.

Po praėjusios Genevos konfe- rencijos tarp Vakarų ir Mas- kovs reiškiama nerūpestingumo po- litika. Kremliaus "bosai" tokią politiką įpiršo Vakarams, ir ka- dangi Vakarų Vokietija jau yra užmezgusi diplomatinis santy- kius su Maskva, tai kažin ar Ge- nevoje nebus nutarta Vokietijos sujungimo reikalą palikti spres- ti Maskvai ir Bonnai. O su Mas- kva pasitarimai yra daina be galo.

Vakarų Vokietijos delegacija būdama Maskvoje užmezgė di- plomatinius santykius. Diploma- tinių santykių užmezgimas ne- reiškia, kad Vokietija padarė ko- kias tai nuolaidas ir pasuko

Maskvos kryptimi. Tie, kurie į- rodinėjo, kad Vokietija nepada- rys nuolaidų ir nepasuks Mas- kovs kryptimi, išilakė egzaminą. Išilakė egzaminą ir Vakarų Vo- kietijos delegacija, nes nepada- rė nuolaidų, o pati gavo savo belaisvių dalį.

Prieš Jaltos ir kitas panašias konferencijas, kurie rašė, kad Vakarai neturėjo taip pasielgti, kaip pasielgė, tai ar jie neišla- kė egzaminą? Jie išilakė egza- miną, tik neišlaikė egzaminą Va- karų derybininkai. Suklysta ne- tas, kris įspėja nedaryti klaidos, bet tas, kuris padaro klaidą ne- paisydamas įspėjimo.

Kol Vokietijoje yra ši valdžia, tol nėra duomenų sakyti, kad ji pasitrauks nuo Vakarų ir pa- susuks Maskvos kryptimi. Ji eina su Vakaramis, bet kadangi Vaka- rai ligšiol mažai parodė inia- tyvos jos sujungimui ir ji nėra tikra, kad ir ateityje Vakarai paims iniciatyvą į savo ran- kas — sujungimas paliktas Mas- kovs rankose — tai Vokietijai svarbu pačiai kalbėti su Mas- kva, o ne per Vakarų atstovus.

Taigi šioj Genevos konferen- cijoje paaiškės ar Vakarai išlai- kys egzaminą pavergtų tautų ir

DAR SVARSTO

Senatorius Estes Kefauver (D), iš Tennessee, pareiškė spaudos atsto- vams, kad jis dar svarsto, ar kan- didatuoti į JAV prezidento postą.

Vokietijos sujungimo reikalais, ar pasuks nervų ramino poli- tikos keliu, palikdami pačioms tautoms savo reikalus spresti.

530 lietuvių džiovininkų tremtyje nori gyventi — padėk jiems savo auka.

PLATINKITE "DRAUGĄ".

SUKORĖ ŠEIMA

The Paul Studio paveikslas

Prudencia Zulpaite, iš Bridgeporto, iškėjo už Vitold Montvilo, iš Dievo Apvaizdos parapijos, Chicagoje, birž. 5 d., 1955 m., Gimimo Panelės Sven. bažnyčioje. Pajauinių tarpe buvo sekantieji: Irena ir Jonas Montvilai; Juozas Brazys ir Erna Brinaitė; Vytas Radzevičius ir Birutė Mieliauskaitė; Albertas Kvečas ir Irena Montvilaitė; Ro- mas Janušauskas ir Jūratė Švelnytė; Algis Stonys ir Katrė Pelkytė; Vytas Sakalauskas ir Audronė Galeckaitė.

vinčių. Jie visi laukia evakuacijos laivais į Vokietiją.

Iš uosto grįžtam įsitikinti, kad vokiečiai ruošiasi Pabaltijį ilgiau išilakyti ir kad toje erdvėje dar gali būti didelių mūšių. Nors kautynės mūsų galvoms nieko gero nežada, bet tokiais atvejais gal bus daugiau progų išsilaisvinti.

Pagaliau rugpjūčio 5 d. mūsų visą būrelį aprengia uniformomis. Keistomis ir ligšiol nematytomis. Juodi pošalmiai, juodi mundieriai su blizganciomis sagomis ir plačios, pūstos galvės kelnės, dėvimos prie aulinių ba- tų. Bet aulinių batų neduoda, tik juodus bintus blau- doms apvynioti.

Keliolikos minučių laikotarpyje apsiirenę unifor- momis, tampam visai kitokie žmonės. Nors vargšai, dryžuotais kalinių rūbais aprenkti žydėliai, kiek galė- dami taikė, kad uniformos gražiau gulėtų, bet spalva, blizgučiai ir ypač uniformų keistas sukirpimas taip visus pakeitė, kad draugai draugą sunku beatpažinti. Atrodo, kad būtume kažkokių istorinių būlių palikuo- nys.

— Tai kelias naujoji armija, kuri sumuš bolše- vizmą ir išgelbės Europą! — juokauja ltn. S., gavęs teisę ant antpečių prisiegti leitenanto žvaigždutę.

Bet mums nesuprantama, kodėl taip keistai apren- gė? Ar Rygoje nebėra aprangos sandėlių su padoriais, įprastiniais kariuomenės drabužiais, ar šiaip mus nori atskirti nuo kitų kareivių? Gal galvoja parašutais į Lietuvą nuleisti, kad ten bolševikus išgaudintume? Pa- galvos, kad kokie amerikiečiai ar švedai užpuolė, ir pa- siųs bėgti... O Lietuvoje tų sunkilimas, vėl vyrai iš kiekvieno krūmo ugnimi šventins bolševikus. Juk vo- kiečiai gerai prisimena 1941 m. birželio mėnesio sukili- mą ir žino, kokie šaunūs kariai buvo tie sunkilėliai.

Kai pasirodom arklidėse, į mus sužiūri visi karei- viai:

— Kas tai per tipai, iš kur jie? — šnabžda karei- viai tarp savęs.

Vos grįžus uniformuotiems į arklides, vyresnio laipsnio vokiečiai kareiviai supažindina su darbais. Jie paprastai ir nesudėtingi: žirgynė laikomų kariuome- nės arklų priežiūra. Tą pačią dieną kimbam į darbus, nebodami, kad uniformas išstėpsim, kad jos bus nešva- rios ir net dvokos.

Rugpjūčio 6 d. į pamažu pradedantį nusistovėti naują mūsų gyvenimą Rygoje ateina šviesi žinia: šios dienos vokieši ir latviški dienraščiai pirmuose pusla- piuose didelėmis antraštėmis skelbia, kad atsiimtas Biržų miestas Lietuvoje. Žinia staigi. Ten, iš kur tikė- jomės greit bolševikus pasirodysiant, šiandien fronto pasistūmėta pirmyn. Kaip tai atsitiko? Juk bolševikaiėjo pirmyn niekieno nelaikomi. Niekur jokio vokiečio kareivio nebuvo. Tik vienas kitas aizsargas kur mai- šėsi. Kas galėjo bolševikus net už Biržų nuvyti? Ar Lietuvos partizanai, kurių tiek daug miškuose paliko?

Sužinoję tą šviesią žinią, pajuntam prieš akis turį aiškų tikslą: būtinai grįžti į Lietuvą, į Biržus. Būtinai, nes su žinia spontaniškai kyla skaudus namų ilgesys, kiekvieną valandą vis stipriau persekiodamas ir kan- kindamas. Ten reikia vyrų ramybei ir tvarkai atsta- tyti. Saugumui garantuoti. Mūsų vieta ten ir mes tu- rime būtinai grįžti!

Rugpjūčio 7 d., beplanuojant žygi į Biržus, vokie- čiai įsako mums pasirodyti kelionei. Tik ne Lietuvoje, bet Latvijos šiaurinė, į Walmierą. Kariuomenė Rygoje prireikė arklų ir mus siunčia iš šiaurės į Rygon per- vartyti. Siunčia visus, išskyrus augstąjį Biržų parei- gūną, kurį atskiria nuo mūsų būrelio. Tikimės, kad jis, kaip buvęs augstas policijos pareigūnas, bus siunčia- mas į Biržus kokių pareigų perimti ir net pavydim jam, kad pirm mūsų teks Lietuvon sugrįžti. (Beje, vėliau teko nugarsti, kad ne į Biržus, bet į kažkur kitą kariuo- menės dalinį ji išsiuntė ir kad tas žmogus 1944—1945 m. žiemą žuvo Kurzemės apsupime).

(S. daugiau)

PAGERBĖ KAZIMIERA KRUSINSKA

New Yorko krikščionys demokratai spalio 16 d. pagerbė savo narį K. Krusinską jo 75 metų amžiaus proga. Iškilmės įvyko Baltic Freedom House' a talpoje. Joms vadovavo Liet. Kr. D. Sąjungos Centro Valdybos pirm. Pranas Vainauskas. Jis pradžioje susirinkusius su pažindino su sukaktuvininko gyvenimu ir nuopelnais. Kazimieras Krusinskas yra gimęs 1880 m. balandžio 20 d. Zapyškio parapijoje. Į Ameriką jis atvyko 1899 m. rugsėjo mėn., tuojau pat gyvai įsijungdamas į vietos lietuvių veiklą, dalyvaudamas katalikiškos organizacijos. Jis yra ilgametis Lietuvių R. K. Susivienijimo narys, toje organizacijoje ėjęs įvairias atsakingas pareigas. Jis yra vienas iš tos organizacijos spausdinto organo idėjos iniciatorių. Tik po ilgų pastangų Susivienijimo "Garso" pradėtas leisti Brooklynje. Krusinskas yra dalyvavęs ir pirmajame Amerikos Lietuvių R. K. seime, įkuriant Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federaciją, kurioje jam yra tekę eiti įvairias pareigas.

Už pasidarbavimą ir nuopelnus Federacijos kongrese K. Krusinskas buvo pakeltas garbės nariu. Už nuopelnus krikščioniškoje demokratinėje veikloje Krusinskas atžymėtas ir eile kitų, jų tarpe Krusinskas turi dar iš 1922 m. Liet. Krikščionių Demokratų Centro Komiteto pasirašytą Garbės Rėmėjo diplomą su M. Krupavičiaus, K. Ambrozaičio, M. Galdickienės, Ant. Tumėno, P. Radzevičiaus, kan. Meškauskio, vysk. Paltaroko, K. Jokanto ir dr. L. Bistro parašais.

Krusinskas yra darbuotojas ir Tautos Fondui, pirmininkavęs Vytauto Didžiojo metams minėti komitetų ryt. JAV krantuose, organizavęs lietuvių išvykų į Lietuvą, keliavęs po JAV lietuvių kolonijas su kalbomis. Jis yra dirbęs ir Lietuvos konsulate New York'e, eidamas tenai sekretoriaus pareigas. Liga kartais sutrukdėdavo jo veiklą, bet jis laimingai jau sulaukė 75 m. amžiaus ir vis dar jaučiasi gerai ir darbuojasi Bažnyčiai ir lietuvių. Pastaruoju metu K. Krusinskas yra vienas veikiausių Liet. Bendruomenės New York'o apygardos valdybos narių.

Toliau sukaktuvininką, kuris prie garbės stalo sėdėjo su savo žmona Antanina, sveikino Liet. Bendruomenės Tarybos prezidiumo pirmininkas adv. J. Šlepetys. Prel. J. Balkūnas nušvietė Krusinską taktą parapijos ir lietuvių veikloje. Vilko užsienio reikalų valdytojas dr. P. Karvelis sukaktuvininko asmenybei sveikino visą Amerikos lietuvių kartą, kuri "nesutirpo svetimoje aplinkoje, bet toli nuo gimtinės čia sukūrė lietuvišką židinį, kuriame ir naujieji ateiviai — tremtiniai randa tai, ko jie tėvynėje neteko". Jis ilgiau sustojo ties senosios lietuvių kartos parama atsiurčiantiai Lietuvos valstybei.

Kadangi šiemet ir daugiau lietuvių krikščionių demokratų veiklą turėjo įvairių sukakčių, tai dr. Vl. Viliamas susirinkusius trumpai supažindino su tais asmenimis. Sukaktuvininkų tarpe, be jau gyvų ir dar tebesidarbuojančių asmenų, buvo veikėjų, kurių likimas nėra žinomas. Už juos buvo pašimelsta. Alb. Gražiūnas perskaitė telegramą, kuri krikšč. demokratų vardu iš New Yorko buvo pasiųsta Vilko pirmininkui prel. M. Krupavičiui.

Pabaigai žodį tarė ir pats sukaktuvininkas. Jis papasakojo prisiminimų apie lietuviškąją veiklą Lietuvoje ir Amerikoje, dėkodamas organizacijai ir asmenims, prisidėjusiems prie šio jo pagerbimo. Po oficialiosios minėjimo dalies buvo vaisės. Pagerbime su tėvais dalyvavo ir abidvi Krusinskių dukros Teresė ir Antanina. Pastaroji savo ir sesers vardu susirinkusiems dėkojo už jos tėvo pagerbimą. Rengejų vardu Krusinsko žmonai buvo prisegta puiki orchidėja.

Sveikinimų buvo prisijūsta ir laiškais bei telegramomis. Jų tarpe buvo ir "Garso" redaktoriaus M. Juzaus bei ALRK Susivienijimo sekretoriaus Kvėkaus.

Pagerbime, šalia visos eilės vietos veikėjų, buvo ir abudu svečiai iš Europos — dr. P. Karvelis ir Ed. Turauskas.

PROGOS — OPPORTUNITIES

COCKTAIL LOUNGE ir RESTORANAS. Įrengtas prieš 20 metų. Parduoda dėl nesveikatos. Šis modernus LOUNGE puikiai įrengtas "vilduje". Pūnai įrengta didelė virtuvė. Yra kambarys privatusis pūbiavimui. Kampinis gėitony plytu pastatas. 50x175 pėdų sklypas. 5 kamb. butas. 4 automob. mūr. garažas. THE SPOT 2015 So. Marshall Blvd.

MAISTO PRODUKTAI — MEŠA — SALDYTAS MAISTAS — VAISIAI — DARŽOVĖS IR NAUJIENYBES (NOVELTY). 3 apšild. kamb. prie krautuvių.

3001 So. Emerald Ave. Danne 6-1917

Parduodama Taverna — Restoranas. Geras biznis lietuvių kolonijoje Roselande. Tel. Commodore 4-9598.

Parduodama MAISTO PRODUKTŲ IR MĖSOS KRAUTUVĖ. Su pajamų nuosavybe ar be. Daro gerą apyvartą. Gerame rajone. Virginia 7-8155

PARDUODAMA GROSERY IR MĖSOS PREKYBA

su butu už krautuvių. Prieš bažnyčią ir 2 mokyklas. Veikia 10 metų. 858 W. 33 St.

BRIDGEPORTE. Kampinė Maisto produktų krautuvi ir sandwich (sumuštinis) shop fabriky rajone. 8 kamb. — 2-mo aukšte, gazu apšild. 2 kamb. krautuvių užpakaly. "Frame" pastatas su "sidings" ir "storm" langais. 2 automob. garažas.

Telefonuokite BO 8-8955.

MĖSOS IR MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ parduodama ar išnuomojama. 6 kamb. butas. Pajamų namas. Peiniga prekyba 30 metų bėgyje. Parduoda dėl ligos šeimoje.

4807 So. Ada Yards 7-4308, Stewart 3-0949

ZEMAIČIŲ TARME APYSAKOS

Neseniai išėjo iš spaudos

Butkų Juzės raštai,

kur atspaudinta autorius plati biografija, Audronė, o kas svarbiausia — įdomios žemaičių tarme trys apysakos: 1) Knygnešys Butrius, 2) Ont mona Barbeles kapa, 3) Kaip žemaitis iš Kulijų Klaipėdą važiuavo ir žemaičių stiprybė. 154 pusl. Knyga iliustruota. Kaina tik \$1.50.

Pinigus su užsakymais siųsti:

"DRAUGAS"

2534 S. Oakley Ave.,

Chicago 8, Ill.

Jau pasirodė knygu rankoj naujų knygė

Skelbtis "DRAUGE" apsimoka

nes jis yra plačiausiai skaitomas

lietuvių dienraštis, o skelbimų

kaina yra prieinama visiems.

"Kaitykite "Draugą"!

CLASSIFIED & HELP WANTED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED MOTERYS

Attractive
JOBS
for
Assemblers
Adjusters
Bench Hands
Inspectors

We have openings for women

Experience desirable, but not necessary. Wage progression and merit increases. 10% night bonus.

WESTERN ELECTRIC

CICERO AND 23rd PLACE

Employment office open Saturday

TYPIST-BILLER

YOUNG SINGLE GIRL TO OPERATE

IMB ELECTRIC TYPEWRITER, TO DO BILLING AND SOME

Congential coworkers

CLERICAL RECORD KEEPING

Very attractive office

Good transportation

Good location

All company benefits

H. A. FRAMBURG & CO.

3320 West Carol

Two blocks from Garfield Park

TYPING POSITIONS AVAILABLE

For women 18-40

Excellent Working Conditions

5 days 37 1/2 hour week

LOOP

Interesting work. Excellent

Opportunity for advancement.

Good salary.

Tel. CE 6-6511

Tuojaus reikalinga dieniniam darbu

padavėja (waitress) lietuviškai

valgyklai.

1829 So. Halsted St., Chicago, Ill.

mokanti ir angli kalbą.

Skambinti tel.: MO 6-3730 po

pietų arba (tuo laiku) asmeniškai

kalbėti su savininku Petroniu.

VYRAI IR MOTERYS

STENOGRAPHERS

ASSEMBLERS

POLISHERS

DRAFTSMEN

GOOD PAY

TRINER SCALE &

MFG. CO.

2714 W. 21st St.

BI 7-7166

HELP WANTED VYRAI

VYRAI

Išmokite gerai apmokamo ama-

to. Jei turite mažiau 40 metų

amžiaus, galite naudoti ranki-

nus įrankius ar operuoti maši-

nas — mes jus išmokysime.

MCDELIŲ DARYMO

(model making)

PRECIZIŠKO TEKINIMO

PRESU OPERAVIMO.

Visoms pamainoms.

Pradinės algos \$88.00 iki

\$95.00 į savaitę

Puiki ateitis!

NATIONAL LEAD

COMPANY

1710 S. Peoria Street

CAnal 6-3710

Duodamas kambarys gražiam

name Marquette Parko apylinkėje

švariam vidutinio amžiaus vyrui už

namo priežiūrą ir darba.

Rašyti: "Draugas"

2534 So. Oakley Ave.

Chicago 8, Ill.

Box Nr. 2393

Skelbkites "Drauge"!

HELP WANTED — VYRAI

MEN
NEEDED AT ONCE

TO WORK IN
SAUSAGE ROOM.

No experience necessary.

Sparrer Sausage Co.

4325 W. Ogden Avenue

SHIPPING CLERK

Dideliam, plačiam žinomam stani-

kų fabrikui reikalingas agresy-

vus jaunas vyras. Proga padidin-

ti uždarbį — akordinis darbas

(piecework benefit).

WAbash 2-9374

ATTENTION!

SHEET METAL MEN!

We need several Sheet Metal

Workers for steady year-round work.

Union shop. Best conditions. Apply:

GLEASON HEATING &

AIR CONDITIONING

York Rd. and Roosevelt

ELMHURST, ILL.

Ph. Terrace 4-2670

MACHINE REPAIRMAN

Hours 7 to 3:30; 40 hour week.

Paid hospital & life insurance

and many other benefits.

Company cafeteria & coffee breaks

Call Mr. Wilkes CL 4-7500

CLINE ELECTRIC MFG. CO.

3405 West 47th Street

TV benchman with experience.

F & M Radio & TV repair

3150 S. Wallace

MR. MILLER

CA 5-9883

MAINTENANCE

MAN

FOR OFFICE CLASS A

DAYS

TOP SALARY

MRS. BARBER

CREAMERY PACKAGE

MFG. CO.

1243 W. Washington

Haymarket 1-4222

ORDER PICKERS

3 English speaking gentlemen

with stock experience who are

intelligent. Ages 20—30, to

work in order picking dept. of

a growing concern.

Call WAbash 2-6311

DRAFTSMAN

For Varied Detailing and

Some Layout

SALARY COMMENSURATE

WITH ABILITY

New Building

CALL MR. WATSON

Gladstone 5-3212

Apply Between 8:30 to 5 P.M.

ASSEMBLERS

Young men to assemble lamps and

lighting fixtures. Will train. Won-

derful opportunity and good future.

ALL COMPANY BENEFITS

H. A. FRAMBURG & CO.

3320 West Carol

2 blocks from Garfield Park

WORK YOUR DAYS OFF

General Laborer lumber men,

Warehouse men.

Clean White men. Pays daily.

Report 6 a. m.

LABOR POOL, INC.

6135 So. Ashland

Remkite dien. Draugą! Pirkite Apsaugos Bonus!

EXCELLENT OPPORTUNITIES FOR

EXPERIENCED MEN

Good Starting Pay plus Overtime Possibilities

• Relay Adjusters • Assemblers

Must be Citizens and Speak English.

MANY EMPLOYEE BENEFITS

Apply in Person, Personnel Department:

COOK ELECTRIC COMPANY

2700 NO. SOUTHPORT

BUILDING & REMODELING

NAMŲ STATYBA

Ivairūs statymai ir pardavimas

Jei norite pirkti ar užsakyti namą,

kuris būtų gerai išplanuotas, pato-

rus, gražus ir pigus, pirkite ar užsa-

kykite pas

Susitarti šaukite RELIANCE 5-8202

V. ŠIMKUS

nuo 5 val. p. p. kaadi-n ir

sekmadienis nuo 10—4 val.

Adresas: 4645 So. Keating Ave.,

CHICAGO 32, ILL.

ANTANAS LUKAS ir SŪNUS

6450 So. Fairfield Avenue

BUILDING CONTRACTORS

Stato naujus namus, atremontuo-

ja senus. Kreipkitės:

Tel. HEMlock 4-5881

LIETUVIŲ STATYBOS

BENDROVĖ

MURAS

BUILDERS, INC.

Stato gyvenamuosius namus,

ofisus ir krautuves pagal

standartinius planus ar

individualinius pageidavimus.

Ivairūs patarimai staty-

bos bei finansavimo reika-

lais, skiciniai planai ir na-

my įkainavimas nemokamai.

Statybos reikalais kreiptis į

reikalų vedėją šiuo adresu:

JONAS STANKUS

kasdien nuo 4 val. popiet.

Tel. PROspect 8-2013 arba

LUdlow 5-3580.

6600 SO. CAMPBELL AVE.,

Chicago 29, Illinois

MISCELLANEOUS

Augstųjų liuanistikos kursų pradžia

Lituanistikos Instituto pranešimas, kuriuo paskelbta augstųjų liuanistikos kursų steigimas Chicagoje, akademinės jaunimo menės sutiktas su džiaugsmu. Vieni pasisakė norį gauti daugiau liuanistinių žinių, reikalingų šviesiam ir sąmoningam liuanistui, kiti susirūpinę įsigyti liuanistikos mokytojo diplomą.

Lituanistų didelį trūkumą patirsime Lietuvoje, kur šiuo metu ir Lietuvos istorija, ir liuanistų literatūra dėsoma marksistiniu metodu, be to nusilepiant daugybę mūsų rašytojų ir iškraipant Lietuvos istoriją. Ir Amerikoje liuanistų mokytojų pareikalaus augstosios liuanistikos mokyklos, įvairūs liuanistų kalbos kursai, pvz. karinės vadovybės ar augstųjų mokyklų ar ganizacijų. Norintiems įsigyti liuanistų mokytojo diplomą teks augstuosius kursus ilgesni laiką palankyti — apie 3 metus. Tokiu būdu, jei didesnis skaičius šitokių kandidatų susidarytų, kursai virstų augstąja liuanistikos mokykla.

Augstaisiais liuanistikos kursais kviečiami pasinaudoti

1. studijuoją humanitarinius mokslus Chicago augstosiose mokyklose ir besirengią tapti mokytojais.

2. baigę Chicago augstąsias liuanistikos mokyklas ir norį pagilinti liuanistines žinias.

3. studentai, šiuo metu nestudijuoją kitur, bet galį porą vakarų savaitėje paskirti liuanistų kalbos, literatūros, Lietuvos istorijos, tautotyros žinioms ir eventualiai diplomui įsigyti.

4. visi kiti augstesnio išsilavinimo asmenys.

Kandidatai nedelsdami registruojasi pas kursų direktorių B. Babrauską 1436 So. 50 Ave., Cicero, Ill. tel. TOWnhall 3-1253. Steigiamajame susirinkime, kuris įvyks kitą šeštadienį (vieta ir valanda bus paskelbta vėliau), spalio 29 d., bus aptarta kursų tvarka, susitarus su klausytojais.

Lietuvių kalbą dėstys dr. P. Jonikas, liuanistų literatūrą — B. Babrauskas, Lietuvos istoriją — dr. V. Sruogienė, tautosakinės srities paskaitas — prof. Vl. Jakubėnas. Susirinkimams su toliau gyvenančiais tautosakos, prozorės, geografinių specialistais. Jei kurie jų negalėtų tam tikrais tarpais atvykti į Chicago, laukiama bent jų pasakaitų rankraščių.

Lituanistikos Instituto ALK Direktorius

Dirbančiųjų gerbuvis pagerėjo

New York, Vies prezidentas R. Nixon čia pasakė, kad darbo žmogus niekad neturėjo geriau, negu dabar prie "dinamiško konservatizmo", vadovaujamo prezidento Eisenhowerio administracijos.

"Amerikos uždavinių davėjai šiandien turi daugiau darbų, didesnius atlyginimus, su didesne pirkimo galia ir mažiau streikų, negu bet kurio laiko Amerikos istorijoje ir — jie turi priedan taiką" — pareiškė R. Nixon New Yorko Investment Bankers Association susirinkime.

Esą mes tikime į realų progreso kelią ir prosperity pagrįstą principais federalinės vyriausybės ir privačių įmonių ir steigti bei vietos vyriausybių bendradarbiavimu.

Didžioji nacionalinė produkcija pasiekė 292 milijonus; asmeniškos pajamos — 206 milijonų; naujoji statyba — 41,2 milijonų. Kiekvienas iš šių skaičių yra naujas visų laikų rekordas.

Baigdamas savo pranešimą vice prezidentas E. Nixon pareiškė, kad "Amerikai dar reikia 101 mil. kilovatų jėgos, \$20

4 MİRĖ VIESBUOIO GAISRE

Gaisrininkai išneša Chicago "Skid Row" gatvėje viešbučio gaisre žuvusio lavoną.

REIKIA GARANTIJŲ

NORINČIŲ Į AMERIKĄ ATVAŽIUOTI ASMENŲ, KURIEMS REIKIA PAROPINTI GARANTIJAS, PAPILDOMAS SĄSĄSAS NO. 7

102. ABROMAITIS, Jonas, gim. 1923.9.23., Sakiuose, Lietuvoje; plieno valcuotojas, Hagen, Vinckelstrasse 27, Germany. a) Abromaitis, Frieda, gim. 1919.6.10., Steinbrink, Vokietijoje; b) Abromaitis, Werner, gim. 1952.8.10., Weter, Vokietijoje; c) Koester, Edgar, gim. 1939.1.3., Steinbrink, Vokietijoje (posūnis).

103. AUGUSTINAS, Vladas, g. 1896.1.2., Ukmergėje, Lietuvoje; darbininkas. Haimstetten, bei Augsburg, Germany. a) Augustinas, Dora, gim. 1902.6.2., Augsburg, Vokietijoje; sūnė.

104. BAIDIKAS, Stasys, gim. 1918.8.20., Krepšiuose, Lietuvoje; darbininkas, Kaiserslautern, 8361 LSCo., Germany.

105. BALTAŠIUS, Juozas, gim. 1924.9.14., Telsiuose, Lietuvoje; šaltkalvis, Miesau, 4203 LSCo., Germany.

106. BAUFELD, Johann Hans, gim. 1921.9.27., Varniuose, Lietuvoje; šoferis Kaiserslautern, 6950 LSCo., Germany. a) Baufeld, Anne-Marie, gim. 1927.8.25., Ansbach, Vokietijoje; b) Baufeld, Herman, gim. 1947.10.9., Ansbach, Vokietijoje.

107. BIERMANN, Erich, g. 1875.10.16., Oberhof/Tsur., Vokietijoje; dirbtuvės įrankių meistras, Frankfurt/M.-Hausen, Industriehofstr. 7-19, Germany. a) Biermann, Edith, gim. 1927.5.3., Kauf.

bil. vertės; 3,348,000 mylių vieškelio, \$100 bilionų vertės; 927,000 mokykloms patalpų, \$30 bil. vertės; 1,288,000 ligoninių lovų, \$22 bilionų vertės. Siam progresui pasiekti dinamiskas konservatizmas gali patenkinti žmonių reikalus daug efektiškiau, negu statiskas federalizmas".

Kai gydytoja išgabeno iš salos

Daniijoje vienoje iš Faeroe salų gyventojai susijaudino, kai valdžia sugalvojo iškelti iš salos gyventoją, kuris pasirodė neturintis leidimo toje saloje gyventi. Užnot davusi jam leidimą ir gyventojus patenkinti, valdžia atsiuntė 150 kareivių, kad gyventojai nkelty sukili-mo. Bet jie nerimo per 4 mėnesius ir vis reikalavo grąžinti jiems gydytoją. Dabar sveikatos rūmai paskyrė jo vietoje du naujus gydytojus. Gyventojai dar labiau įsijaudino, ir sveikatos rūmų pareigūnus tik policija išgelbėjo, kitai gyventojai būtų juos prilpė. Vyriausybė sušaukė specialiai posėdį.

Sovietų sutartys

Georgetowno universitetas leidžia rinkinį Sovietų Sąjungos sudarytų sutarčių. Jau išėjo antras tomas, apimęs 1929—1939 metus. Pirmame tome yra sutartys, padarytos nuo 1917 metų iki 1929.

ne, Lietuvoje; b) Biermann, Gabriel, gim. 1953.12.7., Konigsee, Vokietijoje.

108. BORISAS, Juozas, gim. 1912.1.18., Makšimoniuose, Lietuvoje; automechanikas, Wetter/Ruhr, Markischestr. 7, Germany. a) Borisas, Ella, gim. 1918.7.3., Wetter/Ruhr, Vokietijoje; b) Scharpe, Wolfgang, g. 1940.5.21., Wetter/Ruhr, Vokietijoje (sūnus); c) Scharpe, Emil, gim. 1941.7.2., Wetter/Ruhr, Vokietijoje (sūnus).

109. CERNAUSKAS, Stepas, gim. 1919.4.5., Rokiškyje, Lietuvoje; automechanikas, Darmstadt, Kaupstr. 27, Germany. a) Cernauskas, Marie, g. 1916.9.28., Darmstadt, Vokietijoje; pardavėja, b) Wilhelm, Haik, gim. 1945.1.19., Gimsheim, Vokietijoje (posūnis).

110. DARULIS, Viktoras, gim. 1924.6.28., Ukmergėje, Lietuvoje; šaltkalvis, 34, rue de l'Arc, Mulhouse/Haut-Rhin, France.

111. DAUTARTAS, Kastas, g. 1914.12.12., Raudondvarjyje, Lietuvoje; statybos darbininkas, Hahn/Hain, Lamboyst. 27, Germ.

112. GRABYS, Gotfridas, gim. 1929.4.1., Skuode, Lietuvoje; automechanikas, Schwetzingen, 8591 LSCo., Germany.

113. GRIGALIONAS, Bernardas, gim. 1922.5.22., Kaune, Lietuvoje; šaltkalvis, Frankfurt/Main, Seligstr. 35, Germany. a) Grigalionas, Anna, gimusi 1927.8.10., Schwanheim, Vokietijoje.

114. GUDAITIS, Vytautas, gimęs 1923.3.10., Sakiuose, Lietuvoje; mechanikas, Dahlheim-Rodgen, Kr. Erkelenz, M.S.O., Germany. a) Gudaitis, Hilde, gimusi 1920.1.6., Gladbach, Vokietijoje; galestin-goji sesuo, b) Gudaitis, Gediminas, gim. 1952.2.6., Gladbach, Vokietijoje; c) Gudaitis, Kęstutis, g. 1954.9.4., Gladbach, Vokietijoje.

115. HABERMANN, Heinz, g. 1929.2.1., Althofe, Klaipėdos krašte, Lietuvoje; ūkininkas, Hof/Saale, Jagerzeile 12, Germany. a) Habermann, Margot, gim. 1930.3.30., Hofe, Vokietijoje; verpėja, b) Habermann, Sylvia, gim. 1947.11.20., Hof/Saale, Vokietijoje.

116. JAGER, Benedikt, gimęs 1939.3.9., Kaune, Lietuvoje; darbininkas, Kaiserslautern, 8593 LSCo., Germany.

117. JANULEVICIUS, Vincas, gim. 1924.10.1., Vilkiškiuose, Lietuvoje; šoferis, Zell/Wurzburg, Wendepplatz 136, Germany. a) Janulevičius, Margot, gim. 1931.11.4., Zell, Vokietijoje; b) Janulevičius, Irene, gim. 1952.4.8., Wurzburg, Vokietijoje; c) Janulevičius, Renete, g. 1953.5.16., Wurzburg, Vokietijoje; d) Janulevičius, Robert, gim. 1953.10.14., Wurzburg, Vokietijoje.

118. JOKSAS, Vladas, gim. 1918.9.20., Ilakiuose, Lietuvoje; siuvėjas, Schweinfurt/Main, Schulterstr. 17, Germany. a) Joksas, Rita Eva, gim. 1922.12.1., Scheinfurt, Vokietijoje; b) Joksas, Klaus Gustav, gim. 1945.1.18., Bad Kissingen, Vokietijoje.

119. KARPAVICIUS, Juozas, g. 1917.6.18., Pagromelyje, Lietuvoje; šoferis, Wetter/Ruhr, Horkortberg 2, Germany. a) Karpavičius, Helen, gim. 1915.2.16., Schwelm, Vokietijoje; b) Hillenbach, Marlene, gim. 1941.1.17., Voskuhle — Herdecke, Vokietijoje.

120. KIRKILIONIS, Theodoras, gim. 1920.2.26., Woroneže, Rusijoje; gydytojas, Heidelberg, Fahrgasse 13, Germany.

121. LABOTAKIS, Horst, gim. 1930.12.11., Ossafelde, Vokietijoje; šoferis, Kaiserslautern, 8593 LSCo., Germany.

122. LANGE, Karl Ludwig, g. tuvoje, Knyperskeragen, 40, 1924.8.17., Karaliaučiuje, Vokietijoje; ūkininkas, München 19, Joh. Seb. Bach Str. 15, Germany.

123. LIEKIS, Pranas, g. 1914.5.13., Tauragėje, Lietuvoje; mechanikas Hagen/Westf., Bomerstr. 33, Germany. a) Liekis, Erika, gim. 1926.3.7., Hagen, Vokietijoje; b) Liekis, Siegmund, gim. 1945.10.9., Hagen, Vokietijoje; c) Liekis, Brigitte, gim. 1948.3.26., Hagen, Vokietijoje; d) Liekis, Adelheid, gim. 1950.2.22., Hagen, Vokietijoje.

124. MONTVIDAS, Pranas, g. 1915.6.7., Drukiuose, Lietuvoje; audėjas, Kaiserslautern, 2040 LSCo., Germany.

125. NORVAISA, Mačys, gim. 1911.7.1., Telsiuose, Lietuvoje; statybos darbininkas, Julius-Kuchelstr. 22, Germany. a) Norvaisa, Maria, gim. 1930.8.2., Bensheim, Vokietijoje; b) Norvaisa, Angelika, gim. 1954.12.15., Kaiserslautern, Vokietijoje.

126. PAULIUKONIS, Aloyzas, gim. 1933.1.31., Pajavonyje, Lietuvoje; 87 rue Vertbois, a) Montegnee-Liege, Belgique, b) Kleinaite, Dina, gim. 1943.9.8., Kaune Lietuvoje; b) Pauliukonis, Algimantas, gim. 1954.6.12., Belgijoje.

127. PECULIONIS, Zigmantas, g. 1920.11.18., Kaune, Lietuvoje; mechanikas, Schwetzingen, 8491 LSCo., Germany. a) Peculionis, Liselotte, gim. 1930.11.4., Heizen, Vokietijoje.

128. PISNYS, Petras g. 1924.6.10., Viešintuose, Lietuvoje; automechanikas, Schwetzingen, 8591 LSCo., Germany.

129. PLETZ, Artur, gim. 1927.7.28., Elsprund, Vokietijoje; tekininkas, Frankfurt/Main, Adalberstr. 56, Germany. a) Pletz, Elfriede, gim. 1930.8.29., Frankfurt, Vokietijoje.

130. POSKEVICIUS, Bronius, gim. 1927.7.6., Pigalniuose, Lietuvoje; šoferis, Schwetzingen, 8591 LSCo., Germany.

131. RABAKUKK, Petronelija, gim. 1897.10.2., Raseiniuose, Lie-

Cicero, Ill.

MOTERŲ VAKARIENE

Moteryų Sąjungos 48-ta kuopą spalio 22-tą (šį šeštadienį) 6 val. vak. ruošia savo organizacijos 40 metų sukakties vakarienę ir pagerimą savo kuopos naujų narių šv. Antanaro parapijos salėje, 15-ta gatvė ir 49 Court, Cicero, Ill.

Gal tai pirmą kartą jos rengia vakarienę ir jos nuoširdžiai kviečia visus dalyvauti ir padaryti tą vakarienę viena iš sekmingiausių. Kviečia ir laukia mūsų gerasirdžių ciceriečių vakarienėje. Lauksime ir mūsų Centro valdybos narių, Chicago apskrities valdybos ir kitų kuopų sąjungiečių. Mes užtikriname, kad vakarienė bus labai skani, nes Cicero šeimininkės paruoš. Prie progos bus galima gauti ir dovanų. Po vakarienės bus "bingo".

Bilietus galima dar gauti pas kuopos valdybą: Petronelę Zakarienę, 1616 South 49th Ave.; Mary Genys, 1611 South 49th Court, ir Agniešką Stašaitienę. Bilietas tikiai \$2.00. Kas atsilankys — tas nesigailės.

Aš jau savo šeimai turiu penkis bilietus.

Kuopos narė

Racine, Wis.

Šauliai organizuojasi

Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje (Lithuanian National Guard in Exile) Wisconsin būrio steigiamasis susirinkimas bus spalio 23 d. 2 val. p. p. Šv. Kazimiero parapijos patalpose, 815 Park Ave., Racine, Wis.

Susirinkime dalyvaus LŠST laikinosios Centro Valdybos narys A. Valatkaitis.

Ten pat bus galima įsigyti šaulio — nario ženklelius, kuriuos pagamins Chicago klubas.

Susirinkime kviečiami dalyvauti visi buvę šauliai ir taip pat visi lietuvių kilmės asmenys, sulaukę 15 m. amžiaus, kurie pritaria kilniai šaulių idėjai.

Inciliatoriai

132. RAIŠYS, Vladas Adolfas, gim. 1912.11.30., Rygoje, Latvijoje; daktaras, Heidelberg, Kriegerstr. 3, Germany.

133. RAUCKINAS, Edmundas, gim. 1926.8.21., Joniškėje, Lietuvoje; šoferis, Griesheim-Darmstadt, Wilhelm — Leuchnerstr. 230 Germany. a) Rauckinas, Josephina, gim. 1921.4.9., Budapest, Vengrijoje; sūnė.

134. RIMSA, Anicetas, gim. 1923.6.2., Radviliškyje, Lietuvoje; Wurzburg, Schiestelstr. 3, Germany. a) Rimša, Elizabeth, gim. 1919.12.3., Wurzburg, Vokietijoje; b) Rimša, Walter, gim. 1948.8.29., Wurzburg, Vokietijoje; c) Rimša, Peter, gim. 1950.10.31., Wurzburg, Vokietijoje; d) Rimša, Elizabeth, gim. 1953.3.22., Wurzburg, Vokietijoje; e) Schermann, Wolfgang, gim. 1940.7.3., Wurzburg, Vokietijoje (posūnis).

135. STARUKAS, Leonas, gim. 1922.6.23., Kaune, Lietuvoje, Castrop-Rauxel, Poststr. 42, Germany. a) Starukas, Ona, gim. 1921.10.15., Girkalnyje, Lietuvoje; sūnė, b) Starukas, Alfredas, gim. 1948.10.25., Blomberg, Vokietijoje; c) Starukas, Leonas, 1950.2.24., Castrop-Rauxel, Vokietijoje; d) Starukas, Renate, g. 1951.5.6., Castrop-Rauxel, Vokietijoje.

136. ŠIRVYDAS, Donatas, gim. 1924.1.13., Kedainiuose, Lietuvoje, Niederwerrn b. Schweinfurt, Wilhelmstr. 6, Germany. a) Širvydas, Ella, gim. 1925.7.7., Niederwerrn, Vokietijoje; b) Širvydas, Walter, gim. 1946.4.26., Niederwerrn, Vokietijoje.

137. ŠLIESORAITIS, Mykolas, gim. 1920.9.14., Kaune, Lietuvoje; Kaiserslautern, 2040 LSCo., Germany.

138. TIKULIS, Stasys, gim. 1925.12.25., Radviliškyje, Lietuvoje; Schwetzingen, 8591 LSCo., Ger-

many.

139. RABAKUKK, Petronelija, gim. 1897.10.2., Raseiniuose, Lie-

tuvoje.

140. RABAKUKK, Petronelija, gim. 1897.10.2., Raseiniuose, Lie-

tuvoje.

141. VENCKAUSKAS, Juozas, gim. 1927.2.27., Bukoniuose, Lie-

tuvoje; mūrininkas, Hagen-Vor-

halle, Vorhallerstr. 29, Germany.

a) Venckauskas, Gertrud, g. 1930.3.16., Zagn, Vokietijoje; b)

Venckauskas, Klaus, gim. 1952.1.25., Hagen-Mitte, Vokietijoje.

142. WEINHOFER, Willy, gim.

1932.5.20., Lukiuose, Lietuvoje;

mechanikas, Kaiserslautern, 8593

LSCo., Germany.

143. VENCKAUSKAS, Juozas,

gim. 1927.2.27., Bukoniuose, Lie-

tuvoje; mūrininkas, Hagen-Vor-

halle, Vorhallerstr. 29, Germany.

a) Venckauskas, Gertrud, g. 1930.3.16., Zagn, Vokietijoje; b)

Venckauskas, Klaus, gim. 1952.1.25., Hagen-Mitte, Vokietijoje.

144. VENCKAUSKAS, Juozas,

gim. 1927.2.27., Bukoniuose, Lie-

tuvoje; mūrininkas, Hagen-Vor-

halle, Vorhallerstr. 29, Germany.

a) Venckauskas, Gertrud, g. 1930.3.16., Zagn, Vokietijoje; b)

Venckauskas, Klaus, gim. 1952.1.25., Hagen-Mitte, Vokietijoje.

145. VENCKAUSKAS, Juozas,

gim. 1927.2.27., Bukoniuose, Lie-

tuvoje; mūrininkas, Hagen-Vor-

halle, Vorhallerstr. 29, Germany.

a) Venckauskas, Gertrud, g. 1930.3.16., Zagn, Vokietijoje; b)

Venckauskas, Klaus, gim. 1952.1.25., Hagen-Mitte, Vokietijoje.

146. VENCKAUSKAS, Juozas,

gim. 1927.2.27., Bukoniuose, Lie-

tuvoje; mūrininkas, Hagen-Vor-

halle, Vorhallerstr. 29, Germany.

a) Venckauskas, Gertrud, g. 1930.3.16., Zagn, Vokietijoje; b)

Venckauskas, Klaus, gim. 1952.1.25., Hagen-Mitte, Vokietijoje.

147. VENCKAUSKAS, Juozas,

gim. 1927.2.27., Bukoniuose, Lie-

tuvoje; mūrininkas, Hagen-Vor-

halle, Vorhallerstr. 29, Germany.

a) Venckauskas, Gertrud, g. 1930.3.16., Zagn, Vokietijoje; b)

Venckauskas, Klaus, gim. 1952.1.25., Hagen-Mitte, Vokietijoje.

148. VENCKAUSKAS, Juozas,

gim. 1927.2.27., Bukoniuose, Lie-

tuvoje; mūrininkas, Hagen-Vor-

halle, Vorhallerstr. 29, Germany.

a) Venckauskas, Gertrud, g. 1930.3.16., Zagn, Vokietijoje; b)

Venckauskas, Klaus, gim. 1952.1.25., Hagen-Mitte, Vokietijoje.

149. VENCKAUSKAS, Juozas, gim. 1927.2.27., Bukoniuose, Lie-

tuvoje; mūrininkas, Hagen-Vor-

halle, Vorhallerstr. 29, Germany.

a) Venckauskas, Gertrud, g. 1930.3.16., Zagn, Vokietijoje; b)

Venckauskas, Klaus, gim. 1952.1.25., Hagen-Mitte, Vokietijoje.

150. VENCKAUSKAS, Juozas,

gim. 1927.2.27., Bukoniuose, Lie-

tuvoje; mūrininkas, Hagen-Vor-

halle, Vorhallerstr. 29, Germany.

a) Venckauskas, Gertrud, g. 1930.3.16., Zagn, Vokietijoje; b)

Venckauskas, Klaus, gim. 1952.1.25., Hagen-Mitte, Vokietijoje.

151. VENCKAUSKAS, Juozas,

gim. 1927.2.27., Bukoniuose, Lie-

tuvoje; mūrininkas, Hagen-Vor-

halle, Vorhallerstr. 29, Germany.

a) Venckauskas, Gertrud, g. 1930.3.16., Zagn, Vokietijoje;

Atvyksta pažįstami ir giminės iš Kanados. Su Varpo chorų dainuotoj draugo koncerte, kurs įvyks spalio 29 d. 8 v. vak. Sakalų salėje, be anksčiau minėtų, atvažiuoja iš Kanados dar šie dainininkai: Ksaveras Bučienė, Eugenija Burdulytė, Joana Čepaitė, Jonas Dambrauskas, Stasys Janavičius, Liudas Januška, Irena Jučaitė, Juozas Jurkevičius, Liongina Karbūnienė, Aldona Kavaliauskaitė, Kazys Laurušaitis, Jonas Maniuška, Algis Medelis, Vladas ir Petrutė Melnykai, Bronius Pakštas, Stepas Puvšaškis, Jurgis Račys, Albinas Radžiūnas, Stasė Rutkauskaitė, Genė Saimininkaitė, Juozas Sarūnas, Morta ir Valentinė Simanavičienės, Julija Skrebutienė, Aldona ir Birutė Skučaitės, Eugenijus Stunguris, Vytautas Turutis, Povilas Usvaltas, Jonas Vaškevičius, Irena Venckutė, Jonas Žilinskas ir Sigutė Zubrickaitė.

Visi čia suminėtieji Varpo dainininkai turi savo pažįstamų ir giminę Chicagoje, ir šie juos apnakvins. Svečiai iš Kanados atvyksta traukiniu spalio 29 d. 8 val. 25 min. Chicago laiku; traukinys ateis į Dearborn str. stotį. Maloniai prašome giminės ir pažįstamus atvykti jų pasitikti ir parsivežti į namus.

Svečiai iš šiaurės ir Europos. Rytų, spalio 23 d. Lietuvių auditorijoje didelis Lietuvos Vyčių sėdraugių kuopos vakaras, kurio programa tikrai įdomi: svečiai iš šiaurės Kenošas Lietuvių Teatro grupę, vadovaujama akt. J. Jarienės, atvaidins triveiksmę komediją „Intelgentai“, o svečiai iš Europos dr. P. Karvelio kalba bus paprastai įdomi visiems, kurie veikia ir aukoja Lietuvos išlaisvinimui. Programos pradžia 4:30 val. Daugiau žinių — skelbime.

„Draugo“ ir T. T. Marijonų vienuolyno statybai surinko 15 dol. T. T. Marijonų Bendradarbių 1 skyrius (Melrose Park, Ill.), kurio pirmininku yra Kazys Kontautas, spalio 9 d. suruošė „bingo“ su programa. Šis parengimas davė 15 dol. pelno „Draugo“ ir T. T. Marijonų vienuolyno statybai. T. T. Marijonų statybos fondas taria didelį ačiū geradariams, kurie atsilankė į pobūvį ir parėmė kilnų tikslą.

Kun. Anupras Bardauskas, gyv. Holy Family Villa, Orland Park, Ill., rytų 10 val. ryte atnašaus šv. Mišias šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje, švenčiant 50 metų kunigystės jubiliejų. Pamaldų metu diakonu bus kun. K. Jursėnas, o subdiakon — kun. P. Lukošius. Pamokslą pasakys vyskupas V. Brizgys. Kun. kleb. A. Linkus ruošia pietus po pamaldų jubiliatui ir kunigams šv. Kryžiaus parapijos klebonijoje.

Inž. Kazimieras Paukštys gavo liudną telegramą iš Kolumbijos, kad spalio 18 ir 19 d. naktį staiga ten mirė jo brolis Antanas Paukštys. Lietuvoje daugelis jį pažinojo kaip gimnazijos mokytoją (dėstęs lotynų ir lietuvių kalbas). Vokietijoje gi buvo daugeliui žinomas kaip solistas-baritonas, drauge su Stasiu Baranasku ir kitais koncertavęs daugelyje stovyklų. Šiuo metu gyvena Bogotos mieste, Kolumbijoje. Buvo ir „Draugo“ bendradarbis.

Šv. Kazimiero Seserų Rėmėjų Dr. Jos Centro susirinkimas įvyks spalio 16 d. Vienuolyno patalpose. Delegacijų atvyko iš 7 skyrių. Susirinkimą vedė O. Ivinskytė, raštininkavo Veronika Galnaitė. Daugiausia svarstyta apie ruošiamą „bingo“, kuris bus lapkričio 27 d. Marijos Augštesniosios mokyklos sporto salėje, kampa Marquette Rd. ir So. California Ave. Pradžią 2:30 val. po pietų. Pareikštas pageidavimas, kad sekančiame susirinkime dalyvautų visų skyrių pirmininkės, kad galutinai sutvarkius parengimo darbą. Narės buvo paprašytos, kad kuo daugiau siau bilietų išplatintų. Centro valdyba savo keliu pažadėjo uoliai pasidaruoti.

Dainos televizijos krautuvė, 3130 S. Halsted str., dabar demonstruojami naujausi 1956 metų televizijos aparatų modeliai, su daugeliu patobulinimų. Zenith televizijos aparatų yra su naujais išradimais, kurių dėka galima baterine iš tolo aparatą paleisti veikimui, įjungti ar išjungti garsą ir keisti stotis. General Electric įvedė televizijos aparatų su laikrodžiu, kuriuo automatiškai stotys įjungiamos arba išjungiamos pagal nustatytą laiką. RCA Victor įvedė aparatą, kuris visiškai be matomų kontroliuojamų rankenėlių. Pats inž. A. Semėnas, Dainos savininkas, kiekvienam duoda paaiškinimus ir informacijas.

Balto Marquette Parko skyrius dabar vykdo drabužių ir avalynės vaju. Drabužiai primami kiekvieną dieną nuo 2 val. p. p. iki 4 val. p. p. ir nuo 6 val. iki 9 val. vak., išskyrus sekmadienį, šv. P. Marijos Gimimo parapijos salėje. Balto Marquette Parko skyriaus atstovai P. Žilys lankėsi pas šv. P. Marijos lietuvių parp. mokyklos vedėją seserį Estelą ir prašė, kad ji paragintų mokyklos vaikus aukoti Balfui atliekamam drabužių ir avalynės. Mokyklos vedėja seselė Estella mielai pažadėjo paraginti vaikus aukoti Balso šalpos reikalam. Užtai Balso Marquette Parko skyrius seselėi taria didelį ačiū.

P. Leonas Real Estate, tvirtai įleidęs šaknis Chicagoje, šiomis dienomis Rockforde, Ill., lietuvių patogumui atidarė savo skyrių. Šiai pirmajai lietuvių nekilnojamo turto pirkimo-pardavimo įstaigai Rockforde vadovauja visiems gerai žinomas kultūrininkas ir veikėjas Antanas Linas (Linevičius), kuris kaip tik šiomis dienomis gavo Amerikos pilietybę. Naują įstaigą veikia Antano Lino namuose, 1514 South Central Ave., tel. 2-4952, Rockford, Ill.

J. Balutis, A. Brinka, A. Dikinis, M. Lemešytė-Dikienė, V. Juodka, J. Kelečius, S. Kie-laitė, Z. Kevalaitytė, A. Kuraskas, R. Matulevičiūtė, J. Monkutė, I. Nivinskaitė, K. Oželis, S. Petkus, O. Petravičiūtė, V. Valiukas ir E. Vilutienė — visi pasižymėję lietuvių aktorijai yra dalyvavę „Pelikių Žiburėlio“ literatūrinėse valandėlėse per radiją.

Bridgeporto lietuvių kolonijos T. T. Marijonų Bendradarbių skyrius spalio 16 d. šv. Jurgio parapijos salėje suruošė „bingo“ ir kugelio užkandį. Šis parengimas atnešė 15 dol. pelno T. T. Marijonų seminarijos reikalam. Tėvai Marijonai taria didelį dėkų skyriaus valdybai ir visiems atsilankiusiems į pobūvį.

Šv. Jurgio parapijos salėje vakar prasidėjo bazaras su daugybe įvairių dovanų dalyviams. Tęsis dar šiandien ir baigsis sekmadienio vakarą.

NUŽUDYTŲ JAUNUOLIŲ TĖVAI ASAROSE

Susigraudinę trijų nužudytųjų jaunųjų tėvai klausosi mirties priežasties nustatymo tardyme. Kairėje stovi Malcolm Petersen, dešinėje Anton Schuessler. Nužudyti vaikai buvo Robert Peterson, 14 m. amžiaus ir broliai John ir Anton Schuessler, 13 ir 11 metų. (INS)

CHICAGOS ŽINIOS

Berniukų nužudymas visus jaudina

Chicagoje labai daug kalbama apie tų trijų berniukų nužudymą. Tėvai susirūpinę savo savo vaikus. Policija su dideliu uolumu įsiekė žudikų. Su laikytas 22 m. vyrukas, įtariamas vagiliavimu, kurs dažnai lankydavosi kėgelių namų, kurin buvo užgę berniukai, ir kurs savo automobilį turėjo vario vielos ir tokią prilipanciją izoliavimo medžiagą, kuria buvo rastos užlipintos nužudytųjų akys. Šis suimtas bus tikrinamas melagių gaudymo mašina.

Areštuotas buvęs geležinkelio darbininkas, kurs pirmadienį per naktį miegojo sunkvežimio apie 50 pėdų nuo tos vietos, kur rasti nužudytųjų lavonai. Ir šis turės būti apklausi-nėjamas prie melagių gaudymo mašinos.

Serifas Lohman spėja, kad berniukų lavonai tebuvo išmesti antradienį apie vidurnaktį. Viena 19 metų narkotikų vartotoja, areštuota Brookvilleje, Indianoje, pasakojasi buvusi su dviem vyrų, kurie išmėtę nužudytųjų lavonus. Tačiau

Bonifacas Bukauskas, anksčiau Ciceroje turėjęs drabužių valyklą, yra numatęs persikelti į Miami, Fla., nuolatiam apsigyvenimui. Jis ten žada išvykti lengv. mašina šio mėnesio (spalio) paskutinėmis dienomis ir drauge sutiktų patinti 1 arba 2 kelsivius. Suinteresuotieji turi telefonuoti Townhall 3-3590.

Marija ir Antanas Švitaros, 2250 W. 69 st., sėkmingai tvarko „Mary's Tap“ užėgą, kurios oficialus atidarymas bus lapkričio 3—6 d. Jų dukra Violeta lanko 7-tą skyrių pradž. mokykloje ir už pasižymėjimą moksle yra gavusi specialų atžymėjimą; taip pat ji yra ir gabi akordeonistė.

Vincentas ir Agota Balsiai, 4355 So. Artesian, spalio 15 d. atšventė vedybinio gyvenimo 50 metų sukak. Jų intencija šv. Mišias a našavo ir palaiminimą suteikė kun. Jonas Vyšniauskas šv. P. M. Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje. Vaisės buvo Vengėliauskų salėje. V. ir A. Balsiai išaugino 4 dukras ir vieną sūnų. Visi yra susituokę.

Kun. Petras M. Urbaitis, sazeizietis, šį sekmadienį, spalio 23 d. 3 val. 30 min. šv. Antano parapijos salėje laikys paskaitą apie Kiniją ir papasakos apie lietuvių gimnaziją Italijoje.

A. Valys iš Detroito Draugo spaudos reikalam pasukojo du dolerių, o S. Kelotis iš Rockforde, Ill. — vieną dolerį.

buvo neblaivi narkotikų poveikyje ir ja pilnai netikima, bet ji laikoma arešte. Dar vienos moters pareiškimai rodytų, kad berniukai buvo nužudyti tų asmenų, kurie paėmė juos pėvėžinti, kai berniukai stovėjo ties Milwaukee ir Lawrence gatvėmis. Suimta ir daugiau įtariamų. Tarp jų yra ir Edward Rohlfes, 47 m. amžiaus, kurs su savo broliu miegojo naktį iš sekmadienio į pirmadienį Robinson Woods, kur įvyko nužudymas. Jis kelis kartus važiuojo pro vietą, kur rasti lavonėliai, bet tvirtina nieko nematęs.

Ralph Helm, 16 m. amžiaus moksleivis, pasakoja matęs tarp 8 val. 52 min. ir 9 val. 10 min. sekmadienio vakarą tuos tris berniukus, laukiančius, kad kas juos pavėžintų ties Milwaukee ir Giddings gatvės sankryža.

Trisdešimt policininkų apėjo namus ir garažus ties ta sankryža, kur berniukai laukė pavėžinami, įsiekdami kokių nors įtartinų ženklų.

Nužudytais Robert Peterson palaidotas liuteronų kapinėse. Kard. Stritch nusitūstį savo užuojautos laiškus nužudytųjų tėvams, sakydams, jog jisai meldžia Dievą, kad ši tragedija sujungtų visuomenės sąžinę ir būtų suorganizuota geresnė apsauga mūsų jauni-mui.

Televizija jai brangesnė už vyrą

Chicago moteris Darlene Carlson iškėlė bylą, įsiekdama alimentų iš savo vyro, kurs į esąs apleidęs. Teisme paaiškėjo, kad ta 22 m. amžiaus moteris taip buvo pamėgusi vėlyvas televizijos programas, kad prasdėdavo iki antros valandos po pusiaunakčio, tuo gi tarpu jos vyras turi keltis 6 v. ir dėl triukšmo negalėdavo užmigti. Jis kelis kartus susibarė su žmona, ją ir apkumėdavo, bet kai ta nesitaisė, išėjo iš namų. Jis ir dabar sutinka grįžti, jeigu tik žmona atsakytų vėlyvos televizijos. Tačiau žmona teisėjui pareiškė, kad ji nuo to atsakyti negalinti. Teisėjas priteisė, kad vyras laikinai mokėtų po \$25 mėnesiui šeimos išlaikymui.

Atvyksta rusų žurnalistai

Pirmadienį į Chicago atvyksta septyni rusų žurnalistai ir čia pasiliks keturias dienas. Jie aplankys žurnalistų mokyklą Northwestern universitete ir apžiūrės miestą. Laikraštininkai atvyks iš Clevelando ir ketvirtadienį iškelsias į San Francisco. Žurnalistų delegacijai vadovauja Boris N. Kanpov-Polevoy, SSSR rašytojų draugijos sekretorius.

Išsigeręs nušovė kari

Paul E. Cheney, 58 m. amžiaus, prezidentas Gal bendrovės, Urbanoje, Ill., nušovė kapralą William Schroeder, 22 m., kuris atsiklaupęs prašė, kad Cheney nevairuotų automobilio, nes buvo per daug įsikaušęs. Vėlonis buvo sūnus Chicagoje gyvenančios demokratų veikėjos Eleanor Schroeder. Nušautasis jau tuojau būtų buvęs iš kariuomenės paleistas ir planavo greit įstoti į Illinois universitetą.

Areštas už neteisėtą gatvės perėjimą

Susisiekimo teismo teisėjas Alf. Wells įsakė areštuoti Erwiną Ravich, 31 m. amžiaus, prezidentą Bertash Market bendrovės, už tai, kad jis ėjo skersai gatvės per raudoną šviesą. Policininkas tai pastebėjęs jį norėjo sustabdyti, tačiau tas vyras neklaušė.

Areštavo jauną plėšiką

Chicago policija areštavo 22 m. amžiaus jaunuolį Gerald Giordan, įtariamą plėšime. Jis 1951 m. užmušė tėvą, kad tas nesugrąžintų jo atgal į karinius dalinius, iš kurių jis buvo pabėgęs.

Ikiulvo sukti unių vadai

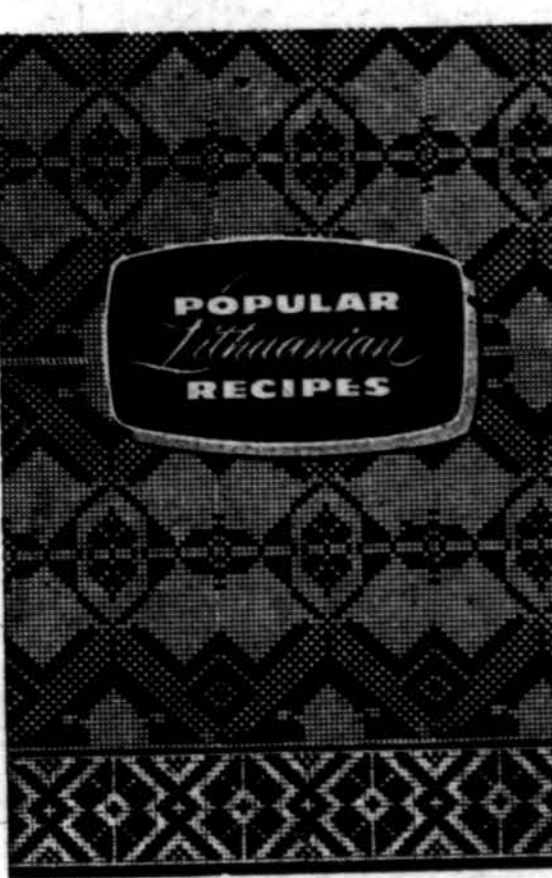
Du AFL 52 vieneto unių pareigūnai — Edward Gallagher ir Charles Vokon — patraukti į teismą už tai, kad iš-eikvojo \$98,000 iš darbininkų šalpos fondo.

\$100,000 dovana

John J. Louis ir jo žmona, Evanstono gyventojai, savo miesto ligoninei paaukojo \$100,000, reikšdami dėkingumą ten dirbusiam gydytojui dr. W. Danforth, kurs patarnavo prie gimimo jų trijų sūnų.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

Surinko JUZĖ DAUŽVARDIENĖ

Tai nepaprasta knyga. Virš 300 receptų grynai lietuviškų valgių gamimui anglų kalboje. Ponia Daužvadienė, kuri dažnai pasakodavo apie lietuviškus valgius per Chicago radio ir televizijos stotis, surinko patį įdomiausių lietuviškų valgių receptus ir „DRAUGAS“ juos išleido labai parankioje formoje. Pirmą kartą tokia knyga pasirodo knygų rinkoje. Gera dovana kitataučiams ar angelai skaitantiems lietuviams.

Kaina — \$2.00

Užsakymus kartu su pinigais siųskite „DRAUGAS“ 2334 So. Oakley Avenue, CHICAGO 8, ILL.

TĖVAS PIJUS

istorijoje yra pirmasis kunigas kuris turi Kristaus žaizdas. Tėvas Pijus yra garsus nepaprastais darbais ir Dievo malonėmis. Knygoje aprašoma pranašysčių dovana, nuostabių iš-gijimų, ekstatiniai persikėlimai ir t.t. Iš Tėvo Pijaus gyvenimo yra įdėti 32 paveiksai. Kaina \$2.00.

Galima gauti „DRAUGO“ Administracijoje 2334 So. Oakley Avenue CHICAGO 8, ILLINOIS

PAREMKIME DAINŲ ŠVENTĘ!

Šiuo šūkiu JAV LB Chicago's Apygardos Valdyba kreipėsi į visuomenę, prašydama visų lietuvių tautos būsimaį Dainų šventę.

Būsimoji Dainų šventė yra pirmoji tokios plačios apimties Amerikoje. Prie jos prisidėjo ir Kanados lietuviai. Į ją suvažiuos chorai nuo Philadelphia iki Los Angeles, nuo Kanados iki tolimiausio JAV pakraščio. Jai surengti neužtenka tūkstančio dolerių, vien už salės nuomą tenka mokėti 1,500 dol., o kitos išlaidos bus dar didesnės. Tad šio didelio masto organizuojamai šventei reikalingas bendras, tikras, nuosirdus lietuvių susiklausymas. Mūsų tarpe būsimoji Dainų šventė kitais metais tebūna tautos šventė.

Tikėkime, kad Dainų šventės garsas pasieks ir augščiausias šios šalies įstaigas, todėl turime labai gerai pasiruošti. Chicago lietuviai tenka didelė garbė priimti šią Dainų šventę 1956 m. liepos 1 d. Chicago Coliseum patalpose. Tam yra reikalinga daug lėšų, o Dainų šventės Komitetas darbą pradėjo neturėdamas nė cento kasoje.

Šiandien vakare, lygiai 7:30 val., Sokolų salėje yra ruošiamas koncertas su šokiais, kurio pelnas skiriamas Dainų šventės reikalam. Programą atliks solistai — Algirdas Brazis, Stasė Klimaitė — Pautienienė; Alice Stephens Meno Ansamblis, Chicago's Lietuvių Vyrų Choras, muz. Aleksandras Kučinskas, akompaniatorė Genovaitė Aleksūnaitė. Koncerto dirigentai yra Alice Stephens ir Vladas Baltrušaitis. Nuotaukiangims šokiams gros 11 žmonių Broniaus Jonušo vedamas orkestras su dainininku Algimantu Dumbriu. Daugelis programos dalyvių yra atsiskakę atlyginimo. Į šį koncertą yra kviečiami visi Chicago lietuviai. Studentams ir moksleiviams įėjimas papigintas.

Atsilankykime į šį koncertą, nes vistiek kur nors vyksime šį vakarą, tad kodėl neparemti lietuviškiausio reikalo. Beginkliai šiandien esame, ir ne jėga atgau sime laisvę, bet didžia dvasia. Ir kai Lietuva ten šiaurės tolu-moje, kaip našlaitėlė suklupus parugiuos, šaukiasi laisvųjų pagalbos, tai Dainų šventė bus su-

KAS, KĄ IR KUR

Chicago's Lietuvių Futbolo klubo futbolininkų treniruotė bus šį šeštadienį, spalio mėn. 22 d., 3 val. p.p. Marquette Parko aikštėje prie 67-tos ir Kedzie gatvių. Tai bus pasiruošimas rungtynėms prieš Detroit'ą, kurios įvyks spalio mėn. 29. Chicagoje. Visiems futbolininkams dalyvavimas yra privalomas.

Ed. Sulaitis Valdybos vardu

KLEBONIJAI REIKALINGA SEMININKŲ. (Connecticut valstybėje). Malonios darbo sąlygos. Geras atlyginimas. Pageidaujama, kad kalbėtų lietuvių ir anglų kalbomis.

Rašyti: DRAUGAS, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill., Box Nr. 2208

telkinės lietuvių dvasios stiprybės pavaizdavimas lietuviškąją kūrybą — dainomis.

Tad iki pasimatymo Dainų šventės koncerte šį vakarą!

JAV ir Kanados Lietuvių Dainų šventės Komitetas

PER PASAULĮ KELIAUJA ŽMOGUS

Bernardo Brazdžionio poezijos rinkinys. Nedidelis skaičius šios knygos gautas šiomis dienomis „Draugo“, 2334 So. Oakley Ave., CHICAGO 8, ILL. Knygos kaina kietais viršeliais \$2.

Popiežius dovanojo

Teresei Neumannaitėi

Šv. Kryžiaus relikviją

Popiežius Pijus XII dovanojo šv. Kryžiaus relikviją šiu laikų stigmatizuotojai Teresei Neumannaitėi.

Apie Teresės Neumannaitės gyvenimą — kaip ji pergyvena Kristaus Kančias, kaip jai pasidarė ant rankų ir kojų stigmos (žaidos), iš kurių teka kraujas — plačiai aprašyta kun. J. Burkaus parašytoj knygoje TERESĖ NEUMANAITE. Knygoje yra daug nuotraukų su Teresės Neumannaitės pergyvenimais. Gražus J. Kelečiaus viršelis. Knyga didelio formato, 268 pus. Kaina \$3.00.

P pinigų su užsakymais siųsti: „DRAUGAS“.

2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, ILL.

MALDAKNYGĖ

„JAUNUOLIŲ MALDOS“

Kurią parašė

Kun. P. Kirvelaitis

Kaina: \$1.50 ir \$2.50

Užsakymus adresuokite

DRAUGAS

2334 So. Oakley Ave.

CHICAGO 8, ILL.

MAŽŲJŲ MALDOS

Kurią parašė

VARDAN DIEVO

Tekstas paruoštas žinomo pedagogo kun. prof. S. Ylos. Spalvotas iliustracijas pritaikė dailininkas P. Augius. Gražus kietas pasak-suotas įrišimas. Kiekvienas vaikas norės šios maldaknygės. Kaina tik \$1.25.

Siųskite užsakymus

DRAUGAS

2334 So. Oakley Avenue

CHICAGO 8, ILL.

SŪNUS PALAIDŪNAS

Studija Apie Vakarių Civilizacijos Krišį

Vietoj

1,000,000

DOLERIŲ

tik

2 DOLERIAI

„DRAUGAS“

2334 So. Oakley Ave.

Chicago 8, Ill.

Sios knygos autorius vyka-pas F. J. Slicen prieš kiek laiko pradėjo savo Televi-zijos programą per „Du Mont“ stotį. Televizijos aparatų firma „Admiral“ šiai programai finansuoti paskypė vieną milijoną dolerių.

Lietuviškos knygos Klubas džiaugiasi galėdamas savo skaitytojams pateikti šio įy-maus kalbėtojo mintis už du dolerių.